Κυρίου
Ἰωάννην Νικολαΐδην
Ὀπλαρχ. Πουτέτση 23
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΠΥΡΣΟΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΓΡΑΦΕΙΑ: Βερανζέρου 4. Τηλ. 3639.095—3629.769 ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΥ ΑΓΩΝΟΣ ΑΘΗΝΑΙ, ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1978

ΕΤΟΣ ΣΤ', ΠΕΡ. Β', ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 27 (63). ΤΙΜΗ ΦΥΛ. ΔΡΧ. 10 ■ ΔΙΕΥΘΥΝΕΤΑΙ ΥΠΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ■ Διευθυντὴς Συντάξεως ΣΠΥΡ. ΔΑΠΕΡΓΟΛΑΣ

ΧΑΙΡΕΤΙΣΤΗΡΙΟΝ ΜΗΝΥΜΑ ΕΠΙ ΤΑΙΣ ΕΟΡΤΑΙΣ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ ΤΟΥ ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΥ ΑΓΩΝΟΣ

Ἀγαπητοὶ Συμπατριῶται,

Ὁ ἐκ νεκρῶν ἀναστὰς Κύριος, ὁ Θεὸς τῆς ἀγάπης καὶ τῆς θυσίας, ὅστις προσέφερεν ἑαυτὸν ὡς λύτρον ὑπὲρ τοῦ κόσμου, καλεῖ ὅλους ἡμᾶς ὅπως ἀποβάλωμεν ἐκ τῶν καρδιῶν μας τὰ πάθη καὶ ἀπὸ κοινοῦ βαδίσωμεν τὸν ὑπ' Αὐτοῦ χαραχθέντα δρόμον.

Ἡ ἐκ τῶν παθῶν μας ἀπαλλαγὴ θὰ μᾶς καταστήσῃ ἀνθρώπους ἐλευθέρους ἀπὸ παντὸς ταπεινοῦ καὶ εὐτελοῦς.

Ἀπηλλαγμένοι πάσης κακίας καὶ παντὸς πάθους, ἂς στρέψωμεν τὸν νοῦν μας πρὸς τοὺς ἀδελφούς μας Βορειοηπειρώτας, οἵτινες αἴροντες ἐπ' ὤμου τὸν σταυρὸν τοῦ μαρτυρίου, βαδίζουν καὶ ἐφέτος τὸν Γολγοθᾶν, χωρὶς τοῦτο νὰ συγκινῇ οὐδένα ἐκ τῶν ρυθμιζόντων τὰς τύχας τῶν μικρῶν λαῶν τρανοὺς τῆς Γῆς.

Ἀλλ' ἡ Χριστοῦ Ἀνάστασις βεβαίαν παρέχει εἰς αὐτοὺς τὴν ἐλπίδα ὅτι, διὰ τοῦ πάθους θὰ ὁδηγηθῶσι εἰς τὴν λύτρωσιν. Ἐκ τῶν παθημάτων των χαλκεύεται ἡ πίστις διὰ τὴν νίκην καὶ δικαίωσίν των.

Ὑπὸ τὸ ἀνέσπερον φῶς τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ Σωτῆρος, ἂς διαλυθῶσιν τὰ ἐπισκιάζοντα σήμερον τὴν ψυχήν μας νέφη. Ὑπὸ τὸ ὑπέρλαμπρον φῶς τῆς Νίκης τοῦ Χριστοῦ ἂς στερεωθῇ ἡ ἐλπὶς καὶ ἡ πίστις μας ὅτι, τὸ δίκαιον θὰ λάμψῃ ἰσχυρότερον πάσης ἀδικίας. Τὸ τρόπαιον τῆς νίκης τοῦ Πάσχα θὰ ἐπιστέψῃ καὶ τὸν ἡμέτερον καὶ Κυπρίων ἀδελφῶν μας ἀγῶνα.

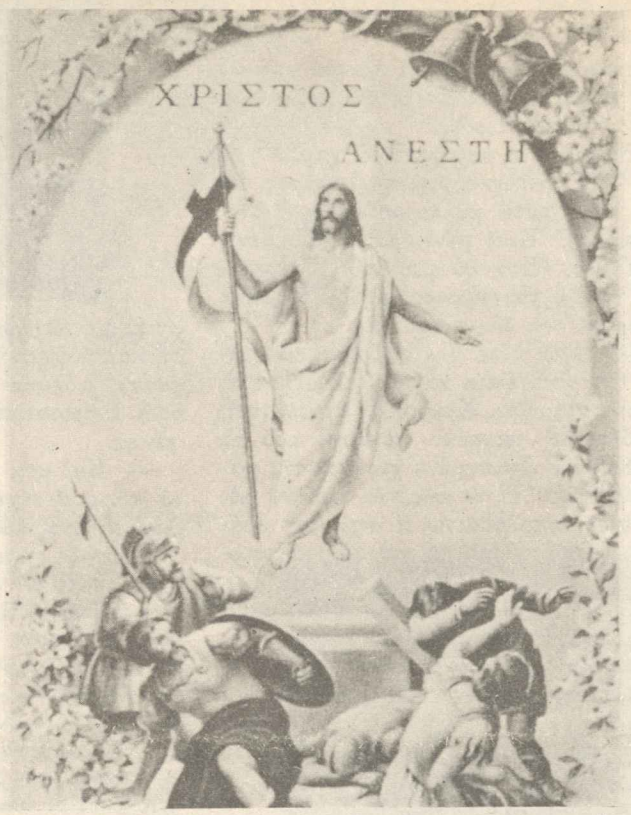

Τὸν Γολγοθᾶν τοῦ Βορειοηπειρωτικοῦ μαρτυρίου θὰ φωτίσῃ ὁπωσδήποτε τὸ φῶς τῆς ἐθνικῆς ἀναστάσεως.

Ὁ Ἀθηνῶν ΣΕΡΑΦΕΙΜ
ΑΡΧΗΓΟΣ ΤΟΥ
ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΥ ΑΓΩΝΟΣ

ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ

ΑΜΠΟΤΕ...

Στὶς μέρες ποὺ ζοῦμε, τὸ μῖσος, ἡ ἔχθρα, ἡ βία, ἀποτελοῦν κύριο χαρακτηριστικὸ τῆς ἀτομικῆς καὶ κοινωνικῆς ζωῆς τῶν ἀνθρώπων. Ἀπ' αὐτὰ τὰ στοιχεῖα κυριαρχοῦνται οἱ ἀνθρώπινες σχέσεις καὶ εἶναι αὐτὰ τὰ στοιχεῖα ποὺ ρυθμίζουν τὶς διακρατικὲς σχέσεις στὴ διεθνῆ κοινωνία.

Οἱ ἄνθρωποι νοιώθουν παγιδευμένοι σ' ἕνα πυκνὸ δίχτυ κακότητας. Ἀναζητοῦν κάποια διέξοδο, κάποια λύτρωσι καὶ πολλὲς φορὲς χάνονται μέσα στὸ ἄγχος καὶ στὴν ἀπέλπιδα αὐτὴ προσπάθεια...

Αὐτὲς οἱ μέρες προσφέρονται στὸν κόσμο σὰν φωτεινὸς καθοδηγητής. Ἄμποτε τὸ τρίπτυχο τῆς ζωῆς, τοῦ μαρτυρικοῦ θανάτου καὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Θεανθρώπου νὰ καθοδηγήσῃ τὶς σκέψεις καὶ τὶς ἐνέργειες αὐτῶν ποὺ κυβερνοῦν... Ὅσο γι' αὐτοὺς ποὺ ὑφίστανται δουλεία καὶ καταπιέσεις καὶ στεροῦνται τὰ στοιχειώδη ἀνθρώπινα δικαιώματα, ἂς ἀναβαπτίσουν τὴν αἰσιοδοξία τους, μὲ τὴν ψυχικὴ ἀνατένισι τοῦ Θείου Δράματος. Ὁ δρόμος πρὸς τὸν Γολγοθᾶ, ὅσο τραχὺς κι' ὅσο μακρὺς κι' ἂν εἶναι, κάποτε κορυφώνεται στὴν πιὸ τραγικὴ μορφή, στὸν σταυρικὸ θάνατο. Ἕνα θάνατο ποὺ ἴσως εἶναι ἀναπόφευκτος, γιὰ νὰ ὁδηγήσῃ στὴν Ἀνάστασι.

Αὐτὲς τὶς μέρες τῶν παθῶν καὶ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ, τί ἄλλο θὰ μποροῦσε νὰ εὐχηθεῖ κανεὶς στοὺς ἀδελφούς μας τῆς Βορείου Ἠπείρου ποὺ ζοῦν ἄλλον ἕνα χρόνο μὲ τὴν πορεία πρὸς τὸν Γολγοθᾶ καὶ μὲ τὴν σταύρωσι, χωρὶς τὸ μήνυμα τῆς Ἀναστάσεως; Τί ἄλλο ἀπὸ τὴν εὐχὴ τοῦ ποιητῆ :

«Ἄμποτε, τῆς συμφορᾶς τ' ἄπιστο λιθάρι
νὰ τὸ κυλάῃ ἑνὸς χιονάτου ἀγγέλου ἡ χάρι.
Καὶ τὰ τρανὰ νεκρὰ καὶ τὰ νεκρὰ τὰ ὡραῖα
νὰ παίρνουν μιὰ ζωὴ γιὰ πάντα νέα».

ΕΝΑ ΣΟΦΟ ΔΙΔΑΓΜΑ

Τὸ πνευματικὸ φώτισμα

Τοῦ ΚΟΥΛΗ ΚΑΣΗ

Εἶναι δύσκολο νὰ μιλήσεις γιὰ τὸ πνεῦμα μὲ λέξεις ποὺ καθρεφτίζουν τὴν εἰκόνα τους στὴν ἐπιφάνεια τοῦ ὑλικοῦ μας κόσμου, ὅπως ὁ ἥλιος στὸ πέλαγος. Δὲν εἶναι ἱκανὲς νὰ μιλήσουν γιὰ αἰώνια πράγματα μ' ἀκρίβεια, ἐκτὸς καὶ στὴν ἐπιφάνειά τους ἔχομε τὴν δύναμη νὰ βλέπωμε καθρεφτισμοὺς πνευματικῶν λάμψεων.

Ὅταν ἀρχίσῃς νὰ φωτίζεσαι ἀπὸ τ' ἀληθινὸ φῶς κι' ὄχι ἀπὸ τοῦ ἥλιου, ποὺ μέχρι τώρα εἶναι τὸ μοναδικὸ φῶς ποὺ ἔβλεπες, τότε θ' ἀρχίσῃς σιγὰ - σιγὰ νὰ προχωρῆς πρὸς τὴν τελειότητα, ποὺ ἀρχίζει ἀπὸ τὴ γνώση καὶ καταλήγει στὴν πίστη.

Ποτὲ δὲν εἶσαι μόνος, γι' αὐτὸ νὰ ἐνεργῆς ὅπως νἆσαι μέσα σὲ ναό. Ν' ἀνακαλύψῃς τὴν ἀχτινοβολία τῆς πνευματικῆς πηγῆς καὶ νὰ συντονίσῃς τὴν ὑλική σου ἐνέργεια μὲ τὸ καθαρὸ φῶς. Μὲ καθημερινὴ ἄσκηση τὸ πετυχαίνεις. Μὲ σταυρό σου πάντοτε τὸ φῶς. Ὁ Θεός, γιὰ νὰ μεταχειριστῶ τὴν γνωστὴ λέξη, σὲ κοιτάζει πάντοτε. Κι ὅταν μάθῃς νὰ βλέπῃς, θὰ τὸν βλέπῃς κι' ἐσύ.

Ἡ ἀλήθεια δὲν κουκουλώνεται μὲ χώματα, οὔτε σκεπάζεται μὲ ἄμμο. Πέφτει σὰν γύρη λουλουδιοῦ στὰ φαινόμενα καὶ οἱ αἰσθήσεις τὴν μεταφέρουν στὸν ἐγκέφαλο σὰν οἱ μέλισσες τὴν οὐσία ποὺ χρειάζεται γιὰ τὸ μέλι τους! Ἐκεῖ οἱ ξυπνημένες δυνάμεις τοῦ διανοητικοῦ χώρου, δημιουργοῦν τὸν ξάστερο λόγο.

Ἡ πορεία πρὸς τὸ φῶς κάνει τὸν ἄνθρωπο ὑπεράνθρωπο! Καλύτερος ὁ ἀνόητος ποὺ πιστεύει τυφλὰ σὲ κάποια πνευματικὴ δύναμη, παρὰ ὁ σοφὸς ποὺ ἀπὸ ἄγνοια παιδεύεται.

Χωρὶς πρακτικὴ ἀλήθεια, χάνετε ἄδικα τὸν χρόνο σας. Πρακτικὴ ἐφαρμογὴ στὴ πνευματικὴ γνώση. Πρέπει ὅ,τι μάθετε νὰ γίνῃ πράξη. Νὰ τὸ γνωρίσετε καλὰ καὶ νὰ τὸ κατορθώσετε.

Δρόμοι ὑπάρχουν πολλοὶ πρὸς τὴν ἐπιτυχία, ὅλοι ὅμως ἀνταμώνουν στὴν ἴδια κορφή. Τίποτε δὲ χάνεται καὶ τὸ ἐλάχιστο κάνει καρποὺς ἢ ἀγκάθια. Εἶναι γράμματα στὸ βιβλίο τοῦ Θεοῦ, ποὺ τὄχει γιὰ τοὺς μαθητὲς ποὺ ἔχουν δίψα νὰ μάθουν, τ' ἀληθινό. Εἶναι θρανίο ἡ γῆ γιὰ τοὺς ἄξιους καὶ ὁ οὐρανὸς βιβλίο ἀνοιχτό.

Πρέπει νὰ μάθῃς τρόπο, νὰ προσκυνᾶς τὸ ὑπερούσιο φῶς, γιατὶ ἀπὸ κεῖ ἀρχίζει ἡ παντογνωσία. Πολλοὶ προσκυνοῦν, ἀλλὰ ἔρχονται σὰν δοῦλοι καὶ φεύγουν σὰ διακονιάρηδες.

Τὸν Θεὸ μποροῦμε νὰ τὸν προσκυνοῦμε παντοῦ. Κάτω ἀπὸ τὸ θόλο τ' οὐρανοῦ εἴμαστε μέσα στὸ ναό του. Οἱ πέτρες, τὸ χῶμα, ὁ ἥλιος καὶ τ' ἄστρα, εἶναι ἅγια καντήλια καὶ δισκοπότηρα. Θεία κοινωνία εἶναι κι' ὅταν πίνουμε νερὸ σὲ μιὰ δροσοπηγή. Ἡ συχνὴ ἐπικοινωνία μὲ τὸ φῶς, μᾶς δίνει δύναμη ἑνώσεως μὲ κοσμικὲς ἀχτίνες τοῦ πνεύματος, χωρὶς καμμιὰ διακοπή. Τὸ δωμάτιο τοῦ ἑαυτοῦ μας εἶναι πάντα φωτισμένο ἀπὸ τὸν ἐσωτερικὸ λαμπτῆρα τοῦ ἐγκεφάλου μας ὅταν ἔχει διαρκῆ ἐπαφὴ μὲ τὸ αἰώνιο κι' ἄναρχο φῶς τῆς παντοδυναμίας τοῦ πνεύματος. Καὶ μιὰ στιγμή, ποὺ διακόπτουμε τὴν ἐπαφή μας, τὸ σκοτάδι μᾶς γεμίζει μούχλα κι ὑγρασία ἐπιθυμιῶν κι' εἶναι τὸ ἴδιο ὅπως στὸ σκοτεινό σου δωμάτιο νὰ πηδήξουν λύκοι κι ὅταν ἀνάψῃς τὸ φῶς νὰ τοὺς δῆς μέσα καὶ τότε χρειάζεται προσπάθεια νὰ τοὺς ἐξοντώσῃς. Οἱ ἐπιθυμίες τοῦ κακοῦ εἶναι πιὸ ἄγριες ἀπὸ λύκους. Τὸ πολὺ καλό, τὸ πετυχαίνεις μὲ κόπο.

Πρόσεχε, ὅμως, εἶναι δύσκολο νὰ σταθῆς ὄρθιος στὸ φῶς τοῦ πνεύματος, γιατὶ ἐκεῖ θὰ φανοῦν καὶ τὰ πιὸ μικρά σου σφάλματα. Πρόσεχε ἀκόμα, νὰ μὴν βρίζῃς κανέναν. Κάθε σου βρισιὰ εἶναι μιὰ φωτογραφία σου. Στὰ ἐμπόδια θὰ μάθῃς νὰ διαβάζῃς σωστὰ τὸ βιβλίο τοῦ σύμπαντος.

Προσευχές χωρὶς συγκεντρωμένη πίστη, εἶναι λέξεις χωρὶς γράμματα. Εἶναι γνώση τὸ καθε τί καὶ τρόπο θέλει νὰ ξέρῃς νὰ γνωρίζῃς. Τί κάνατε τόσα χρόνια ποὺ πέρασαν στὴ ζωή σας; Τρῶτε καλὰ καὶ φασκιωμένοι σὰ μωρὰ μὲ ζόφο ἀγνωσίας, περιμένετε τὰ γεράματα νὰ σᾶς ζαρώσουν ἀπὸ φόβο κι ἀμφιβολίες, σὰν πουγκιὰ ποὺ οἱ παλιοὶ ἔβαζαν τὸν καπνό. Ἔχετε φυλαγμένες μέσα στὸ κορμί σας τὴν ἄγνοια, τὴν ἀχαριστία καὶ τὴν στάχτη κακῶν ἐπιθυμιῶν. Ἀχαριστία δὲν εἶναι πρὸς τὸ δημιουργικὸ νὰ μὴν κατορθώσῃς νὰ γενῆς σοφός; Σοῦδωσε πνευματικὴ δύναμη καὶ τὴν πέταξες στὰ σκουπίδια τῶν ἀπρεπειῶν.

Εἶναι καιρὸς νὰ βγάλετε τὶς φλοῦδες τῶν ἀμφιβολιῶν καὶ νὰ βγῆτε καθαροὶ στὸ φῶς τοῦ συλλογισμοῦ ποὺ δὲν ἔχει σκιὰ στὰ γωνιάσματα τῆς νοητικότητας.

Δὲν θὰ 'ρθῆς χωρὶς πίστη στὸ ἰδεῶδες τοῦ μεγάλου συλλογισμοῦ. Γιατὶ ἅμα δὲν διψᾶς, δὲν θ' ἀνηφορίσῃς μεσημεριάτικα γιὰ τὴν πηγή. Κάθισε ξαπλωμένος στὸν ἴσκιο τῆς ἄγνοιας σου, δροσερὸς καὶ μισοκοιμισμένος. Ἡ ἄγνοια εἶναι τὸ μαλακώτερο χορτάρι γιὰ νὰ κοιμηθῆ ὅποιος ἀδιαφορεῖ γιὰ τὸ φῶς.

Ὁ πνευματικὸς χῶρος, ἔχει πάντοτε μεσημέρι! Ὁ ἥλιος τοῦ πνευματικοῦ λόγου, δὲν σκεπάζεται ἀπὸ σύννεφα. Κεραυνοὶ ἐναντιώσεων δὲν ὑπάρχουν. Στημένοι σὰν κυπαρίσσια μέσα στὴν θελληματικὴ πίστη, ἔχουν εὐτυχία σὲ κάθε σκέψη κι' εἶναι ἀθάνατοι ὅσοι ξύτνησαν στὸν ἴδιο χῶρο ποὺ οἱ ἄλλοι τρομάζουν κάθε τόσο ἀπὸ τὸ θάνατο.

Ἅμα ἐπιθυμεῖς μὲ ἀλήθεια ποὺ πέτυχε νὰ διατηρήσῃ τ' ὄνομά της στὸν πνευματολογισμό, θὰ μάθῃς πολλὰ κι ἂς εἶναι λίγα σ' ἀριθμὸ μετρημοῦ. Σὲ κεῖνα θὰ ὑπάρχῃ ὅ,τι

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 7

ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΙ ΑΝΤΙΛΑΛΟΙ

ΟΜΙΛΙΑ ΕΠΙ ΤΗ 25η ΜΑΡΤΙΟΥ ΤΟΥ κ. ΛΑΜΠΡΟΥ ΣΠΥΡΟΥ

Τὴν 16ην Μαρτίου στὴν αἴθουσα τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας ὡμίλησε ὁ ἐκ Βούνου τῆς Χειμάρρας λογοτέχνης - συγγραφεὺς Ἰατρὸς κ. Λάμπρος Π. Σπύρου μὲ θέμα: «Ἡ Ἑλληνικὴ Ἐπανάστασις τοῦ 1821 σὰν κοσμοϊστορικὸ γεγονός».

Ἡ ὁμιλία ἐγένετο ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ ὑπουργοῦ Πολιτισμοῦ κ. Γεωργ. Πλυτᾶ καὶ διωργανώθηκε ἀπὸ τὸν Ἑλληνο - Ἀμερικανικὸ Σύνδεσμο.

Μετὰ τὴν προσφώνησι τοῦ Προέδρου τοῦ Ἑλληνο - Ἀμερικανικοῦ Συνδέσμου, ὁ ὁποῖος παρουσίασε τὸν ὁμιλητήν, ἔλαβε τὸν λόγον ὁ κ. Λάμπρος Σπύρου, ὁ ὁποῖος μέσα σὲ πλαίσια ἱστορικὰ ἀνέπτυξε τὴν σημασία τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ '21 καὶ τὴν ἐπίδρασι ποὺ εἶχε αὕτη ἐπὶ τῶν λαῶν τῆς Εὐρώπης, πρᾶγμα ποὺ ἠνάγκασε τὶς Κυβερνήσεις τῶν Μεγάλων Δυνάμεων νὰ ἐπέμβουν διὰ τὴν Ἰδρυσιν ἐλευθέρου Ἑλληνικοῦ Κράτους.

Στὴν ὁμιλία τοῦ κ. Λ. Σπύρου, παρέστησαν ἐκπρόσωποι τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Σεραφεὶμ, Ἀρχηγοῦ τοῦ Βορειοηπειρωτικοῦ Ἀγῶνος, ἐκπρόσωποι τῆς Πολιτείας καὶ τοῦ Κοινοβουλίου, ἐκπρόσωποι τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων καὶ τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας, τῶν Ἀνωτάτων Ἐκπαιδευτικῶν Ἱδρυμάτων, τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς Βορειοηπειρωτικοῦ Ἀγῶνος μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν κ. Σταῦρον Σταύρου, Γεν. Γραμματέα αὐτῆς, ἐκπρόσωποι τῆς Πανηπειρωτικῆς Συνομοσπονδίας Ἑλλάδος καὶ λοιπῶν Παν)κῶν Ὀργανώσεων, ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας κ. Ναπ. Μπάρκης καὶ ὁ Γεν. Διευθυντὴς αὐτῆς κ. Ἰω. Λέκκας καὶ ἄλλοι ἐκπρόσωποι τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας, ἀντιπροσωπεῖα τῶν Ἐκδρομικῶν, Φυσιολατρικῶν καὶ Ὀρειβατικῶν Σωματείων καὶ πολλοὶ συμπατριῶται.

Ἡ ὁμιλία τοῦ κ. Σπύρου πλαισιώθηκε ἀπὸ ὡραῖες Βορειοηπειρωτοποῦλες, συμμετεῖχαν δὲ στὶς ἀπαγγελίες αἱ δίδες Ν. Βογιατζῆ καὶ Καίτη Κατρανιτζῆ, καλλιτέχνιδες καὶ ἐκφωνήτριες τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ Ἐνόπλων Δυνάμεων Ἑλλάδος.

Τὸ τέλος τῆς ὁμιλίας ἐκάλυψαν θερμὰ χειροκροτήματα καὶ θερμότατα συγχαρητήρια εἰς τὸν ὁμιλητήν.

Ὁ «Πυρσὸς Βορείου Ἠπείρου» συγχαίρει βαθύτατα τὸν ὁμιλητὴν καὶ συνεργάτην αὐτοῦ διὰ τὴν ἐμπεριστατωμένην ὁμιλίαν.

Η. ΚΩΝΣΤΑΣ

Π Υ Ρ Σ Ο Σ
ΒΟΡΕΙΟΥ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ
ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΥ ΑΓΩΝΟΣ

Γραφεῖα: ΒΕΡΑΝΖΕΡΟΥ 4—ΑΘΗΝΑΙ. Τηλ. 639.095
Ταχυδρομικὴ Θυρὶς 677.

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία	Δραχμ.	200
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἑξάμηνος	»	120
Τραπεζῶν, Ἱδρυμάτων	»	800
Δήμων καὶ Κοινοτήτων	»	400
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Γενικῶς δι' ὅλας τὰς χώρας (ἀεροπορικῶς)	$	20
ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ: Ἕκαστον ἑκατοστὸν στήλης	Δρχμ.	100

Διευθύνσεις συμφώνως τῷ Νόμῳ:
Τῆς Ἐπιτροπῆς: ΛΑΜΠΡΟΣ ΣΠΥΡΟΥ, Ἀμύντα 4.
Ὑπεύθυνος ἐπὶ τῆς ὕλης: ΣΠΥΡΟΣ ΔΑΠΕΡΓΟΛΑΣ, Καποδιστρίου 8, Ἄνω Βριλήσσια.

ΑΥΛΟΙ ΚΑΙ ΤΥΜΠΑΝΑ

Τῆς ΝΑΝΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΟΥ

ΠΑΣΧΑΛΙΑΤΙΚΕΣ ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ...

Στὸ μικρὸ καφενεδάκι ὅλοι μαγεμένοι, συζητούσαμε σχέδια γιὰ τὸ Πάσχα. Ὁ ἀπαισιόδοξος ἐξήγησε πὼς δὲν θὰ πάῃ πουθενὰ καὶ πὼς στὸ γραφεῖο εἶχε κανονίσει νὰ κάνῃ ὑπερωρίες.

— Οἱ γιοῦρες κρατοῦν λίγο, γρήγορα τελειώνουν καὶ τί μένει; Χάσιμο χρόνου καὶ χρημάτων. Ἔτσι θὰ μοῦ μείνῃ καὶ κάποιο ὀλικὸ κέρδος...

Ἡ ποιήτρια πετοῦσε ἀπὸ χαρά:

— Τί ὑπερωρίες καὶ σκυλμάρες, εἶπε. Ἐγὼ πετῶ μὲ ἀεροπλάνο γιὰ τὴν Ἀμερική. Ἐκεῖ μένει μιὰ ἀγαπημένη θεία μου. Ἔτσι θὰ μοῦ δοθῇ ἡ εὐκαιρία νὰ δῶ καινούργιους ἀνθρώπους, νὰ γνωρίσω νέα ἔθιμα καὶ ἤθη.

— Ἐγώ, εἶπε ὁ αἰσιόδοξος, θὰ πάρω τὴν οἰκογένεια καὶ θὰ φύγω γιὰ τὸ χωριουδάκι μου. Κοκκινέλι, ἀρνάκι στὴ σούβλα καὶ τσουρέκι· μὲ αὐγὸ ποὺ θὰ φτιάξουν τ' ἀγαπημένα χεράκια τῆς μανούλας μου. Τί νὰ σᾶς πῶ, παιδιά, μόνο ἐκεῖ καταλαβαίνω τί σημαίνει Πάσχα. Ὅταν ἐλέπω τὸ γιό μου νὰ τσουγκρίζῃ τὸ αὐγό μὲ τὸν παππού, θακρύζω, μὰ τὴν ἀλήθεια. Δυὸ γενιὲς μαζί, σὲ μιὰ ἀγαπημένη εἰκόνα. Νὰ μὴν ξεχάσω καὶ τὴ φωτογραφικὴ μηχανὴ ν' ἀπαθανατίσω αὐτὲς τὶς στιγμές...

Ἡ ρομαντικὴ κυρία ἀναστέναξε. Φοροῦσε ἕνα φόρεμα μὲ μικρὰ ρόζ λουλουδάκια καὶ στὰ ξανθά της μαλλιὰ φοροῦσε ἕνα ὑπέροχο καπέλο.

— Τί ἔχεις, λοιπόν; τὴ ρωτήσαμε ὅλοι.

— Τί νὰ σᾶς πῶ, παιδιά; Ἔχω ἕνα σφίξιμο στὴν καρδιά. Στὶς μέρες μας οἱ ἄνθρωποι ἔχασαν τὴν ἔννοια τοῦ χριστιανικοῦ Πάσχα. Ποιὸς νήστεψε καὶ προσευχήθηκε μὲ κατάνυξη; Ποιὸς συγχώρεσε τοὺς ἐχθρούς του; Ποῦ εἶναι οἱ προετοιμασίες τῆς παλιᾶς νοικοκυρᾶς, τὸ

φτιάξιμο τῶν γλυκῶν, ἡ αὐτοσυγκέντρωση καὶ ἡ ψυχικὴ ἀνάταση; Ὅλο συμφέροντα, πόλεμοι καὶ μίση. Ψάχνω νὰ ὀρῶ ἄνθρωπο μὲ τὸ κερί, σὰν νέος Διογένης.

— Καὶ μεῖς τί εἴμαστε, λοιπόν, ποὺ νὰ πάρῃ ἡ εὐχή, γκρίνιαξε ὁ νευρικός; Δὲν εἴμαστε ἄνθρωποι;

Κάπνιζε πυρετωδῶς καὶ κουνοῦσε τὸ πόδι νευρικά.

—Οἱ παρόντες ἐξαρροῦνται, εἶπε ἡ ρομαντικὴ κυρία. Τὴν Μ. Παρασκευὴ θὰ σουλίσω μὲ μοῦ καὶ ἄσπρες διολέτες τὸν Ἐπιτάφιο, θὰ προσευχηθῶ στὸν γλυκὸ Ναζωραῖο γιὰ εἰρήνη καὶ δικαιοσύνη. Γιὰ ἕνα κόσμο λεύτερο, ὄχι σκλαβωμένο. Ἂς κάνῃ αὐτὸ τὸ Πάσχα τὸ θαῦμα του...

»Τὴν Ἀνάσταση θὰ τὴν περάσω μὲ τοὺς ἀγαπημένους μου γονεῖς στὴν ἤρεμη ἐπαρχία, στὸ πατρικό μου σπίτι. Ἐκεῖ στὸν κῆπο εἶναι ἀκόμα καὶ ἡ κούνια ἡ παιδική, οἱ κοῦκλες μου, τὰ πρῶτα μου βιβλία. Τὸ πρῶτο κλεφτὸ φιλὶ τῆς ἀληθινῆς ἀγάπης ποὺ ἔδωσα κάτω στὴ γιαγιά, στὸ ξανθόμαλλο δειλὸ ἀγόρι, ποὺ ἔτρεμε πιὸ πολὺ ἀπὸ μένα. Μάξεφκα μάλιστα καὶ βιβλία καὶ ρουχαλάκια τὸ τοπικὸ ὀφφανοτροφεῖο, κεσέδες γλυκὰ καὶ λαμπάδες.

— Ὅπως πάντα πονόψυχη καὶ ἀνιδιοτέλεια σθητη. «Κυρία μὲ τὰς Καμέλιας», πείραξε ὁ προηγούμενος. Ἐγὼ δὲν πουθενά. Θὰ πάρω προμήθειες γιὰ τὴ μέρες καὶ θὰ τὴν ἀράξω στὸ μαλακὸ βατάκι μου. Θὰ βρίζοντωθῶ καὶ θὰ τάζω τηλεόρασῃ. Τὸ τερπνὸν μετὰ ὠφελίμου.

— Τουλάχιστον, στὴν Ἀνάσταση πᾶς; τὸν ρώτησα.

— Ἂν δὲν ἔχῃ βεγγαλικά, κα φορετικὰ δὲν τὴν παίζω ὅπως τὸ λες χρονιές, ποὺ κινδύνεψα νὰ κα

— Καὶ θάχανες τὰ ὠραῖα σου λιά, τὸν πείραξε ἡ ποιήτρια, κοιτ τας στὴν ἀρχὴ τῆς φαλακρότητ

— Λοιπόν, εἶναι ὥρα νὰ πάω ταδερνίτσα μας γιὰ γαλέο σκορδάλ κοκκινέλι. Σήμερα εἶναι ἡ ἀπόφ στήριος ὀραδιὰ πρὶν ἀπὸ τὸ Πάσχα πα ἐγώ.

Ὅλοι συμφώνησαν μὲ χαρά.

— Τὰ ἐξῆδα σ' αὐτὴν ποὺ εἶχ ἰδέα, φωνάζουν ὅλοι καὶ μὲ κτύπ πογκρά.

— Νὰ περιμένῃς νὰ πάρω τὸ μου πρῶτα γιὰ νὰ σᾶς κεράσω, ἐξ ἐλαφρῶς ταραγμένη.

— Ὄχι, ὄχι, γεμματικὸ σύστημ καθένας τὰ δικά του, εἶπε ὁ ἀρμ μένος.

Ὅλοι ξέσπασαν στὰ γέλια.

— Ἀστεῖα στὸ εἶπαμε.

— Ἔτσι πέστε μου καὶ πῆγ χή μου στὴν Κούλουρη, φίλαξ.

Κατηφορίζαμε τὰ στενὰ δρομ Πλάκας, φλυαρώνας. Ἕνα ἀν φεγγάρι ἔλουζε κάποια γαμψὰ τ λιᾶς Ἀθήνας μὲ τ' ἀσήμια του.

Η ΕΞΟΔΟΣ ΤΟΥ ΜΕΣΟΛΟΛΟΓΓΙΟΥ

Τοῦ κ. ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ Ι. ΧΑΤΖΗΣΑΡΑΝΤΟΥ

Ἡ ἔξοδος τοῦ Μεσολογγίου ἀπέδειξεν διὰ μίαν ἀκόμη φοράν, ὅτι ἡ μικρὰ αὐτὴ χώρα, ἡ ὁποία λέγεται ΕΛΛΑΣ, ἀποτελεῖ τὴν κοιτίδα τῶν μεγάλων ἐμπνεύσεων, τῶν ἰσχυρῶν συγκινήσεων καὶ τῶν ὡραίων ἐξορμήσεων, ἀνήκει δὲ κι αὐτὴ εἰς τὴν τάξιν τῶν ἠθικῶν συμβόλων, τὰ ὁποῖα μᾶς παραδίδει ἡ Ἱστορία.

Ἡ ἑλληνικὴ φυλὴ καὶ ἡτιμωμένη καὶ κατακτημένη ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς της, γίνεται ὁ διδάσκαλος αὐτῶν καὶ θορεῖ πρὸς αὐτοὺς τὰ φῶτα τῆς σκυθρωπιζούσης διανοίας, προκαλοῦσα τὸν σεβασμὸν τοῦ κατακτητοῦ, ὡς συνέβη τοῦτο καὶ ἐπὶ Ρωμαϊκῆς Αὐτοκρατορίας.

Καὶ ὅταν, καμπτομένη ἀπὸ τὰς ὀρδὰς τοῦ Μωάμεθ, παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Βοσπόρου, κατέφυγεν ἡ Ἑλλὰς πρὸς τὴν ἀπαλδευτον τότε καὶ ἀάρβαρον Δύσιν, μετέφερε μεθ' ἑαυτῆς καὶ μετέδωσε τὰ νάματα τῆς ἀρχαίας σοφίας εἰς τὴν Εὐρώπην διὰ νὰ γαλουχήσῃ ἐξ αὐτῶν δλην τὴν Δύσιν καὶ νὰ ἐκπηδήσῃ θραδύτερον ἐκ ταύτης ὁ νεώτερος πολιτισμός.

Εἰς τὴν μακρὰν ἱστορίαν τῆς Ἑλλάδος οὐδέποτε ἀναφέρεται περίπτωσις κατὰ τὴν ὁποίαν αὕτη πίπτει νεκρά. Οὐδέποτε ἡ Ἑλλὰς θνήσκει, ἀλλὰ ἐνίοτε κάμπτεται καὶ τοῦτο διὰ νὰ ἐπανακτήσῃ δλην τὴν προτέραν αὐτῆς ρώμην καὶ θαυματουργήσῃ καὶ πάλιν.

Ἡ ἀεθαλὴς ἑλληνικὴ φυλὴ καὶ τὸ ρέον εἰς τὰς ἀρτηρίας της αἷμα τὶς οἶδε τίνας δυνάμεις ἀντλεῖ ἀπὸ τὸν ζῴθωρον ἑλληνικὸν οὐρανὸν καὶ ποῖοι ἀόρατοι πνευματικοὶ παράγοντες συνεργάζονται διὰ νὰ παρασκευάζωσι ταύτην εἰς τὸ «ἀεὶ ἀριστεύειν».

Ποῖος προσέχει τὴν ἔξοδον τοῦ Μεσολογγίου καὶ ποῖος τῆς δίδει καὶ τὴν ἐλαχίστην σημασίαν ὡς ὄγκον στρατιωτικῆς σημασίας;

Ἡ Ἐπανάστασις τοῦ 1821 ἔχει μάχας πολὺ πλέον ἐκτεταμένας καὶ αἱματηράς.

Καὶ ὅμως, ἀπὸ τὴν μικροσκοπικὴν ταύτην φρουρὰν, ἀπὸ τὴν φρουρὰν ἐκείνην τῶν «ἐλευθέρων πολιορκημένων» δημιουργήθη ὁλόκληρον σχεδὸν τὸ ἑλληνικὸν ἔπος, ὁ ἡρωϊσμὸς τῆς ἐγένησε τὴν Εὐρώπην ὁλόκληρον νὰ ὑποχρέώσε νὰ ἐνθυμῆθῃ τὰς ἀρετὰς τῆς Ἑλλάδα ὑποχρεώσεις.

Εἰς τὴν τάφρον τοῦ Μεσολογγίου ἐπέλασαν ἀνθρώπινοι δυνάμεις ΨΥΧΑΙ. Καθ' εἷς ἀπὸ τοὺς μικροὺς ἡρωϊκοὺς φρουροὺς τοῦ Μεσολογγίου συνισταμένη ἀνωτέρας ψυχικῆς μορεως, ἤτο μία φωνὴ τοῦ ξεσηκωμένου Ἑλληνισμοῦ.

Ἡ μάχη τοῦ Μεσολογγίου ἔφερε τὴν ἀφηρημένη τῆς ἐκστρατείας σύγκρουσις στρατιωτικῶν δυνάμεων Μακρῆς, ὁ Ραζηρώτσικος, ὁ Κολλας, ὁ Μπότσαρης κ. ὁ Σταρνιγωνιθήσαν ὡς οἱ μυθικοὶ ἥρωες καοί, οἱ ὁποῖοι ὑπὸ τὴν ἡδονὴν γαιμένονος εἶχαν ἐκστρατεύσει τῆς μακρινῆς χώρας τοῦ Ἰλίου δαυλὸς τοῦ Κωνσταντῖ Κανάρη τὸ νέον ἑλληνικὸν θεῖμα μὲ τὴν τῆς ὑπερτάτης θυσίας...

Π Υ Ρ Σ Ο Σ ΒΟΡΕΙΟΥ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1978

Κώστα Καιροφύλα

ΤΡΑΓΙΚΟ ΠΑΣΧΑ

Τὸ Πάσχα τοῦ 1827 δὲν ἦταν χαρούμενο γιὰ τοὺς πολεμιστὲς μας. Πολλὲς ἀπώλειες, πολλὰ λάθη των, καὶ ἰδίως ἡ καταραμένη διχόνοια, ποὺ εἶχε σπαρθῆσει τὴν ὁρμὴ τῶν παλληκαριῶν, ἔδειχνε πὼς τίποτε τὸ εὐχάριστο γιὰ τὸ μέλλον.

Ἔπειτα ἀπὸ ἕξι χρόνων ἀγῶνες καὶ θυσίες, οἱ Ἕλληνες, μὲ πόνο ἔβλεπαν ὅτι ἡ ἐλευθερία δὲν ξαναγύριζε στὰ ἑλληνικὰ χώματα. Καὶ μαζὶ μὲ τὶς δυσάρεστες αὐτὲς προβλέψεις, ἡ φτώχεια ἀπόλυτα τοὺς ἀγωνιστές. Ἡ γῆ δὲν ἐπαλληλοργεῖτο, γιατὶ σὲ μιὰ ἐπαναστατημένη χώρα δὲν ἦταν εὔκολη ἡ καλλιέργεια. Ἡ πεῖνα, λοιπόν, καὶ οἱ στερήσεις καὶ οἱ ἀρρώστειες προστέθηκαν γιὰ νὰ μαυρίσουν ἀκόμη περισσότερο τὸν αἰματοκυλισμένο ὁρίζοντα τῆς Ἑλλάδας.

Τὴ Σαρακοστὴ τοῦ 1827 πέρασαν οἱ ἀγωνιστὲς μὲ ἀναγραστικὴ νηστεία.

Ὁ Νικόλαος Δραγούμης, ποὺ ἔζησε τὴν τραγικὴ ἐκείνη περίοδο, γράφει στὶς «Ἱστορικὲς Ἀναμνήσεις» του, ὅτι κατὰ μέλη τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως εἰς τὴν Τροιζῆνα ἐτρέφοντο τρώγοντα ξηρὸν ἄρτον, καὶ τοῦτο ὁσάκις ἠμπόρουν, καὶ κυρίως ὁμοῦς ἐκ τῆς παρακειμένης πεδιάδος τοῦ Δαμαλᾶ, τὴν ὁποίαν ἡ μεταβολὴ τῆς Συνελεύσεως, ὑποσχεθεῖσα ἀποζημίωσιν πρὸς τοὺς ἰδιοκτήτας, ἀφῆκεν ἐλευθέραν. Ἡ Τεσσαρακονταήμερος δὲ αὕτη κυαμοφαγία εἶχεν ἀπεπνιμένους τοὺς καὶ πρότερον ἐξηλιμένους στομάχους τῶν φιλοσοφούντων περὶ «Συνάγματος».

Ὑμνοῦν τὸ Πάσχα.

Ἔπρεπε ὁπωσδήποτε τὰ μέλη τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως νὰ γιορτάσουν τὴ μεγάλη ἡμέρα αὐτὴ μὲ «ὀβελίας». Στάλθηκαν, λοιπόν, στὰ γύρω χωριὰ παλληκάρια, τὰ ὁποῖα ξετρύπωσαν μερικὰ ἀρκὰ. Γιὰ μιὰ μέρα, λοιπόν, θὰ λησμονοῦσαν τὰ βάσανά των καὶ θὰ τὸ ἔριχναν στὸ γλέντι..

Προηγουμένως ὅμως, μαζεύτηκαν ὅλοι στὸ ἐκκλησάκι τοῦ χωριοῦ γιὰ νὰ λειτουργηθοῦν.

Ὅταν ὁ γερο-παπᾶς ἔγγκε μὲ τὰ ἅγια στὸ χέρι καὶ προσευχήθηκε «ὑπὲρ τῶν ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἀγωνιζομένων καὶ πεσόντων ἀδελφῶν», ὅλων τὰ μάτια δούρκωσαν κι οἱ γυναῖκες δὲν μπόρεσαν νὰ κρατήσουν τὰ δάκρυα. Γιατὶ ὅλοι εἶχαν νὰ κλάψουν κάποιο δικό τους, ποὺ ἔχασε τὴ ζωή του πολεμώντας γιὰ τὴν ἐλευθερία τῆς πατρίδας.

Ἔπειτα, κάτω ἀπὸ τὴν εὐλογία τοῦ παπα-πολεμιστῆ, ἔδωσαν μεταξύ τους τὸν ἀδελφικὸ ἀσπασμό. Καὶ ξεκίνησαν γιὰ τὸν τόπο τοῦ γλεντιοῦ.

Σ' ἕνα γειτονικὸ λόφο, τὰ παλληκάρια εἶχαν ἀπὸ νωρὶς ἑτοιμάσει τὶς φωτιές, ὅπου θὰ ψήνονταν τὰ ἀρνιὰ τῆς Λαμπρῆς.

Πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι των ἔρριχνε τὸν ἴσκιο του ἕνα ψηλό, πένθιμο βουνό. Τ' ἀρνιὰ περάστηκαν στὰ πρόχειρα ξύλινα σουβλιὰ καὶ τὸ ψήσιμο ἄρχισε, συνοδευμένο ἀπὸ κλέφτικα τραγούδια, ποὺ ὑμνοῦσαν τὰ κατορθώματα τῶν Ἀρματωλῶν.

Γιὰ τραπέζι εἶχαν τὴ χλόη ποὺ σκεπάζε μὲ τὸ πράσινο χαλί της τὸν κάμπο. Γιὰ πιάτα εἶχαν τὰ φύλλα τῶν γύρω πλατάνων καὶ γιὰ σύνεργα... τὰ δέκα δάκτυλα τῶν χεριῶν των, ἀλλὰ παλληκάρ.

Τὰ ροδοκόκκινα ἀρνιά, τοποθετημένα τέλος, στὴ μέση τῶν παλληκαριῶν. Σιμὰ τοποθετήθηκε πελώριος κάδος γεμάτος καὶ τὸ βαρέλι μὲ τὴν ἀθάνατη ρετσίνα, ποὺ πρόσφερε ἕνας κοντὸς κάτοικος τῆς Τροιζηνίας, ὁ ὁποῖος, γιὰ τὴ γενναία του αὐτὴ προσφορά, ἀνάκτησε τὴν ἐλευθερία τῆς πατρίδας.

"Ἔνα λοιπόν, λεβεντόπαιδο, γύριζε, μὲ τὴ γειμάτη τσόρα ἀνάμεσα στοὺς βουλευτὴ φρόρους, οἱ ὁποῖοι ρουφοῦσαν μὲ

σόρηση τὸ κάψιμο. Κι ὅταν ἤθελε νὰ καθαρίσῃ τὰ χέρια του, τὰ σκούπιζε πάνω στὴ φουστανέλα του, ποὺ ἦταν λερή.

Ὅλες αὐτὲς τὶς λεπτομέρειες τὶς παίρνει ἀπὸ τὸν Δραγούμη, ὁ ὁποῖος ἔλαβε μέρος στὸ γλέντι αὐτὸ καὶ μᾶς δίνει μιὰ θαυμάσια εἰκόνα τῆς ζωῆς τῶν ἁπλοϊκῶν αὐτῶν ἀνθρώπων.

Πεινασμένοι οἱ πλυρεξούσιοι τῆς Ἐθνοσυνέλευσης, δὲν ἔβλεπαν τὴν ὥρα ν' ἀρχίσουν.

Ὅταν, τέλος, τ' ἀρνιὰ κομματιάστηκαν, ἄρχισε ἡ ἔφοδος. Κι ὅλοι ὠρμησαν στὴ μάχη...

Κάθε κουβέντα ἔπαψε καὶ δὲν ἀκουγόταν παρὰ μονάχα τὸ μάσημα, τὸ ὁποῖο διέκοπτε ἡ κρασοκατάνυξη. Ποτήρια, βέβαια, δὲν ὑπῆρχαν.

Ἕνα λοιπόν, λεβεντόπαιδο, γύριζε, μὲ τὴ γειμάτη τσόρα ἀνάμεσα στοὺς βουλευτὴ φρόρους, οἱ ὁποῖοι ρουφοῦσαν μὲ

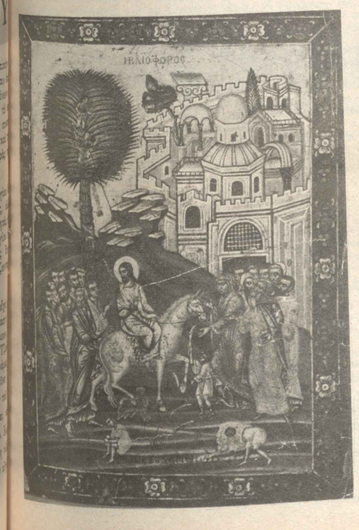

βουλιμία, ἀφοῦ εὐχόταν:

— Καλὴ λευτεριά, ἀδέλφια!

Ἀφοῦ ξεκοκκαλίσαν ὅλα τ' ἀρνιὰ καὶ δὲν ἀφῆσαν σπάλα στὸ σαρέλι τῆς ρετσίνας, σηκώθηκαν ὅλοι κι ἄρχισαν τὸ χορό.

Οἱ παλληκαροι τραγουδοῦσαν τὰ τραγούδια ποὺ ἦταν τῆς μόδας τὴν ἐποχὴ ἐκείνη καὶ συγχνοῦσαν τοὺς ἀγωνιστές μας: «Λαμπρὰ Ἑλλὰς», «Τί καρτερεῖτε;» καὶ «Ἕλληνες συμπατριῶται», ποὺ σήμερα δὲν ξέρουμε αὐτὲς τοὺς στίχους, αὐτὲς τὴ μουσική τους.

Ἔπειτα ἀπὸ τὸ φαγοπότι καὶ τὸ χορό δλη ἡ συντροφιὰ παραδόθηκε στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ Μορφέα, ἐπαπλωμένη στὸ πρῶτο χορτάρι.

Νὰ ὅμως, ποὺ τὸν ὕπνο τους δὲν ἄργησε νὰ διακόψῃ ἕνας καβαλλάρης, ποὺ ἦρθε διαστικά, καταμένος.

Οἱ βουλευτὰροι ἀγουροξύπνησαν κι ἀπὸ τὴν ταραχὴ τοῦ καταλάβαν ὅτι κάτι κακὸ συμβαίνει. Καὶ τὸ περισσότερο τοῦ ἐπεστόπλησε ὁ ἀγγελιαφόρος, φωνάζοντας:

Σκοτώθηκε ὁ Καραϊσκάκης!

Γιὰ τὴν Ἑλλάδα, τὴ στιγμὴ ἐκείνη, ὁ Γεώργης Καραϊσκάκης ἦταν ὁ ἄγγελος σωτηρίας. Σ' αὐτὸν ἐλπίζαν οἱ ἀπελπισμένοι Ἕλληνες, ἔπειτα ἀπὸ τόσα ἀτυχήματα, τὴν ἐλπίδα τῆς ἀπελευθερώσης.

Ὁ Μπαϊράκης μὲ τὰ φουσάτα του ἀλώνιζε στὸ Μωριά, τὸ Μεσολόγγι εἶχε πέσει στὰ χέρια τοῦ ἐχθροῦ, ἡ Χίος, τὰ Ψαρά, ἐξολοθρεύτηκαν.

Στὴν ἀπελπιστικὴ αὐτὴ κατάσταση, ἕνας μόνος ἔμενε γιὰ νὰ ἐμπνεύσῃ ἐμπιστοσύνη, ὁ Γυιὸς τῆς Καλογρηᾶς, ὁ Μαῦρος Καβαλλάρης. Κ.' αὐτὸν ἔβραγε τούρκικο θόλι ἔξω ἀπὸ τὴν Ἀθήνα, τὴν ὁποία ἀγωνιζόταν νὰ ἐλευθερώσῃ.

Οἱ βουλιγράρο — ὅπως ἔλεγαν τὴν ἐποχὴ ἐκείνη τοὺς πλυρεξούσιους — καταλάβαιναν καλύτερα ἀπὸ κάθε ἄλλον τί φοβερὴ ἦταν ἡ ἀπώλεια τοῦ Καραϊσκάκη κατὰ τὴν κρίσιμη ἐκείνη στιγμή. Κι ἔμειναν σὰν ἀπολιθωμένοι στὸ ἄγγελμα αὐτό. Στάθηκαν ἄφωνοι.

Σὲ τέτοιες τραγικὲς στιγμές, ἡ σιωπὴ εἶναι ὁ καλύτερος τρόπος γιὰ τὴν ἔκφραση λύπης. Καὶ δουδοί, σκυμμένοι καὶ ξεκίνησαν γιὰ τὴν Τροιζῆνα, μὲ πρόσωπα χλομὰ καὶ ὀβῆμα κουρασμένο. Λὲς κι ἀκολουθοῦσαν κηδεία.

Στὴν Τροιζῆνα συναντήθηκαν μὲ τὸ Γέρο τοῦ Μωριᾶ, ὁ ὁποῖος ἦταν πάντα ἀντίπαλος τοῦ Γιώργη Καραϊσκάκη, ἐξ αἰτίας τῆς παλιᾶς ἀντιζηλίας Μωριᾶ καὶ Ρούμελης.

Ὁ Κολοκοτρώνης, τοὺς δέχτηκε λέγοντας:

— Ὁ χαμός, ἀδέλφια, εἶναι μεγάλος, ἀλλὰ ὁ Θεὸς εἶναι μεγαλύτερος!

Ὅλοι μαζὶ μετά, ξεκίνησαν γιὰ τὸν Πόρο, γιὰ νὰ λάδουν μέρος στὴν κηδεία ποὺ εἶχε ἑτοιμάσει ἡ Κυβέρνηση. Στὸ δρόμο, σὰν γιὰ μνημόσυνο, διηγοῦντο τὰ ἀνέκδοτα τῆς ζωῆς τοῦ Καραϊσκάκη, τὰ ὁποῖα ἔδειχναν τὸν πατριωτισμό, τὴ λεβεντιὰ καὶ τὴν γενναιότητά του.

Μαύρισε ἡ παραλία τοῦ Πόρου ἀπὸ τὰ πλήθη ποὺ εἶχαν μαζευτῆ νὰ χαιρετήσουν γιὰ στερνὴ φορὰ τὸ παλληκάρι, ποὺ χάθηκε γιὰ τὴν Πατρίδα!

Ὅταν, μετὰ τὴ νεκρώσιμη ἀκολουθία, σηκώθηκε ὁ Σπυρίδων Τρικούπης

γιὰ νὰ ἐξυμνήσῃ τὶς μεγάλες ἀρετὲς τοῦ Γιώργη Καραϊσκάκη, δὲν ἀκούγονταν τίποτ' ἄλλο παρὰ ἕνας γενικὸς θρῆνος — τὸ μοιρολόγι τοῦ Μαύρου Καβαλλάρη...

Ἔτσι θρηνικὰ πέρασε τὸ Πάσχα τοῦ 1827, στὴν ἀγωνιζόμενη Ἑλλάδα.

Η ΜΕΓΑΛΗ ΓΙΟΡΤΗ

ΑΝΑΣΤΑΣΗ

Τοῦ ΣΠΥΡΟΥ ΜΕΛΑ

Κύματα χαρᾶς ξεσηκώνουν τίς ἄπειρες γλωσσίτσες φλόγες, πού ζώνουν, τά μεσάνυχτα, τούς ναούς τοῦ Χριστοῦ. Ἡ νυχτ' ἀνοιξιάτικη, σάν νά ριπίζε τούς γρήγορους γαλαξίες τοῦ θερμοῦ φωτός, ὅταν, ἀπό τά ὕψη τῶν κωμοπολιῶν, ἀντιλαλεῖ, μέσα στή γαλήνη τῆς νύχτας, μὲ ἤχους ἀργυροῦς, τό μέγα μήνυμα, πὼς τό χάσμα, τό φοβερό, ἀνάμεσα ζωῆς καὶ θανάτου, γέμισε μ' ἀμάραντα λουλούδια. Χορεύουν, μυριάδες γλωσσίτσες, σκιρτοῦν, ἀναπηδοῦν, ἀναγαλιάζουν. Ἔχουν ἀνάψει, μ' ἐλλάδικα, στό σύνθημα τῶν ἑρέμων «δεῦτε, λάβετε φῶς» καὶ εἶναι ζωντανά σύμβολα τῆς φλόγας, πού ξεσταίνει τήν καρδιά καὶ φωτίζει: τό νοῦ τῶν χριστιανῶν.

Μπορεῖς νά πάρεις, σκεπτικιστή, ψευτομερφωμένε φευτοσοφέ, ὅποια στάση θέλεις ἀντίκρυ στό μῦθο καὶ στό δόγμα. Μπορεῖς νά πάρεις τό παγερό λεπτό: τῆς κοινῆς λογικῆς καὶ νά κρεουργήσεις ὅσα ἡ πίστη, μὲ τόν πυρετό τοῦ ὑπέρλογου, ἔχει: δημιουργήσει. Εἴτε τό νοιθέτις δμως, εἴτε μή, εἴτε τό θέλεις, εἴτε ὄχι, βρίσκεσαι καὶ σύ μέσα

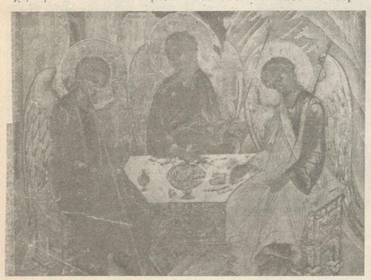

σ' αὐτές τίς τρεμάμενες φλόγες, σ' αὐτό τό φωτερό πέλαγος, πού χορεύει — ἔστω καὶ μέ σδηγιμένο τό κερί σου. Μάτια ὁ βολταρισμός, ὁ ὑλισμός, ὁ ἐπιστημονισμός, ὅλοι οἱ «ισμοί» μὲ τ' ἀκονισμένα σύνεργα τῆς διαλεκτικῆς τους, ἔχουν ἀπεγιμνώσει τό σῶθημά μας, διαλύοντας τά σμιδολα, πού τό γτύνανε στούς περασμένους καιρούς τῆς ἀρμονίας. Αὐτό τό αἴσθημα μένει: ὁλοζώντανο καὶ γορεύει, μ' πάθος, μ' ἀγωνία, γ' ἀνανεώσει τήν ἔκφρασή του.

Τό γεφύρωμα ζωῆς καὶ θανάτου, ἡ νίκη τῆς πρώτης ἐπάνω στό δεύτερο, ἡ ἀνάσταση, ἀποτελεῖ τήν πιό ἐφθιά καὶ πιό ἀκαπάλυτη πίστη τῆς ἀνθρώπινης προσωπικότητας, αὐτό τό κέντρο τοῦ θρησκευτικοῦ της παλμοῦ. Μάταια ὁ ὑλισμὸς προσπάθησε νά στενέψει: ἀσφυξιῶντ' τά ὅρια τοῦ κόσμου στά ὅρατά καὶ ἀπτά φαινόμενα τῆς ὕλης καὶ νά τόν δέσει: μὲ τίς ἄκαμπτες καὶ ἀειρὲς ἀλυσίδες τῶν 'αἰτίων καὶ τῶν αἰτιατῶν. Ἡ ἀνθρώπινη προσωπικότητα, μὲ τή ἀκθύσταη διαίσθησή της, ἔχει συλλάδει, ὅτι ὁ κόσμος, τό ἀπέραντο αὐτό σύμπαν, δὲν εἶναι ἀρκετό στόν ἑαυτό του, ὅτι ἡ γρῆ τῶν αἰσθητῶν φαινομένων καὶ τῶν νόμων (τῶν προσανατολισμῶν τοῦ λογικοῦ) ὑψώνεται: περίλαμπρος ὁ ἀληθινός κόσμος, πού τά φαινόμενα μᾶς δίνουν μονάχα μιά χοντροειδῆ του εἰκόνα — ὁ κόσμος τῶν ἀενάων θαυμάτων, πού κυθερνᾶ τό ὁπέρατο πνεῦμα.

Ὁ ὑψηλότερος ἐκπρόσωπος τῆς ἀνθρώπινης προσωπικότητας, ὁ Ἰγησοῦς, διατύπωσε ἀναγλυφα τή συλληψῆ αὐτή, στά ἐπιγραμματικά του λόγια στή Σαμαρείτιδα: «Πνεῦμα ὁ Θεὸς καὶ τοὺς προσκυνοῦν'τας Αὐτὸν ἐν πνεύματι: καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν». Σπ:θῆρας ἀπό τό ὁπέρατο αὐτό πνεῦμα εἶναι καὶ τό ἀνθυώπινο, ἡ φλόγα πού ζεσαίγνε: τήν καρδιά καὶ κατευγάζει τό νοῦ μας — αὐτή, πού συμδολίζει τό κεράκι; πού κρατοῦμε ἀναμμένο στήν 'Ανάσταση. Ὁ σπυνθῆρας αὐτός, ὅσο ἀδύνατος καὶ τρομαλέος κι' ἂν εἶναι, ἀκόμα καὶ σὲ ὑπάρξεις πού φυτοζωοῦν, ἀρκεῖ γιά νά διαλύσει: τά σκοτάδια καὶ νά δείξει: τό δρόμο. Ὁ σπυνθῆρας αὐτός ἀνιχνεύει: καὶ δρίσκει: τήν ἀλήθεια. Αὐτός ἐξηγεῖ τή ζωή καὶ εἶναι ὁ πραγματικός ἡγεμόνας της. Αὐτός δημιουργεῖ ἔργα αἰώνια. Τό πρόσκαιρο σκήνωμα, τό κουφάρι, πού δέχεται ὁ τάφος, μπορεῖ νά πεθάνει. Αὐτός δμως εἶναι ἀθάνατος. Αὐτός δὲν ἀνγίκει: στό χοντροκομμένο κόσμιο τῶν ἀπτῶν φαινομένων. 'Ανγίκει στόν κόσμο τῶν ἀενάων θαυμάτων. Ὁ χριστιανός, πού πιστεύει: στήν ἀνάσταση, δρίσκεται: στήν ἀλήθεια, χίλιες φορὲς πιὸ κοντά, παρά ὁ σκεπτικιστής τῆς ξεπεσμένης παλιᾶς Ἀθήνας, πού φώναζε εἰρωνικά στόν Ἀπόστολο Παῦλο, σὰν μιλοῦσε γιά τήν ἀνάσταση ἐκ νεκρῶν:

— Αὐτά νά μᾶς τά πεῖς καὶ αὖριο!

"Οπως εἶναι ἄπειρα πιό κοντά στήν ἀλήθεια, παρά ὁ ποιεσδήποτε ὀρθολογικὲς ἐξηγήσεις, ἡ ἐπίμονη κι' ἀκκατάλυτη δοξασία ὅλων τῶν καιρῶν καὶ ὅλων τῶν λαῶν τῆς γῆς γιά τήν ὕπαρξη καὶ τήν ἐπιδίωση τῆς ψυχῆς. Εἶναι μιά ἔκφραση, γεμάτη ἀσάλευτη πίστη στόν ἀληθινό κόσμο, στόν κόσμο τοῦ πνεύματος καὶ τῶν θαυμάτων, αὐτόν πού δρίσκεται: πίσω ἀπό τήν παραείδηση τῶν φαινομένων, στόν κόσμο πού ὑπάρχει, πάλλεται, ζεῖ, στή γνώση τή μυστήριο ἀτμόσφαιρα, πού μᾶς περιρρέει, αὐτή, πού ὁ ποιος τήν ἀργηβεῖ γίνεται ἀγγέλαστος. Καὶ 'δὲν ἔπρεπε νά σοῦτε καθυστερημένος, σὰν ἤμαστε τοῦ «ἐπίσω», ὅπως ἔρχεσαι καὶ σύ, ὁ ἀγαπημένος μου ἀναγνώστης, ἀφοῦ ἔρθαν τά ἀμάραντα λουλούδια τῆς ἀνοιξιάτικης ἀνάστασης μας, ἀφοῦ ἀκούστηκε ἡ ἀγγελικιάρικη φωνή τῆς ἀγάπης μας, ἀφοῦ ἀνάψανε τά φῶτα τῆς ἀγάπης μας, ἀφοῦ ἀκουστεῖ τό ἀνθρώπινο τραγούδι

ΤΟ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ ΣΤΟ ΔΕΛΒΙΝΟ Β. ΗΠΕΙΡΟΥ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛ. 5

Μουρσιαιτών. Κυριακή πρωί μετά την θείαν λειτουργίαν έκαμαν τήν εμφάνισή τους καβαλλαραίοι με άγέραχο ύφος καί με συνοδεία όλων των κοκοπαιών στοιχείων καί άποδρασμάτων τής περιοχής όμοβρήσκων καί επεχείρησαν νά εξώσουν διά τής βίας άπό τό προγονικό σπίτι τόν Σωτήρη Ντάνγκα καί υιό του Δήμο (Δημήτρη) καί άπό τό Ισόγειο μαγαζί. Οί Μουρσιώτες σάν ένας άνθρωπος έχοντες επικεφαλής τους τρεῖς παπάδες, τούς προκρίτους Νάκη Κώστα, τόν Λιάλη Κέσκο (πού ήταν καί φάλτης) τούς Κολιούδες καί όλους τούς άλλους τούς ανάγκασαν νά τραποῦν σέ φυγή. Μπροστά στήν άγγανωμόνη καί αδάπαστη ένότητα τοῦ χωριοῦ δέν μπόρεσαν νά φέρουν σε αΐσιο πέρας τό εγχείρημά τους. Μετεφέρθησαν οί προσατοί πρωταιτίοι στίς φυλακές τής Κανίσσπολης. Τά βασανιστήρια πού δέν ἐλείψαν δέν τούς ἐκαμψαν, ὅστε νά ἀναγκάσουν τόν Χασάν Μπέη Ντελίνα καί τούς ἀπορφλακίση καί νά γυρίσουν νικητές στά χωριά τους. Οἱ Μουρσιώτες κατά τήν μακροχρόνια σκλαβιά τους δέν ὑπέκυψαν μπροστά σέ κανένα κατακτητή, ποτέ δέν τούς ἔλειψε ἡ τόλμη καί τό ἀγωνιστικό πνεῦμα νά ζήσουν σάν ἐλεύθεροι ἀ δες.

Τό χωριό Μεμούσ - μπεη ἦταν τσιφλίκι τοῦ ἀγά Χαρίς Μαξούτι ἀπό τήν Κωτάτσια, μέ ὅλους συνιδιοκτήτες. Ὁ ἀγάς ἦταν συνετός ἄνθρωπος, λογάριαζε καλά τά πράγματα, ἤξευε, ὅτι, χωρίς τούς κολλήγους δέν μποροῦσε νά ζήση αὐτός σάν ἀγάς. Γιά τήν ἀνθρωπιστική του συμπεριφορά οἱ χωρικοί τόν ἐκτιμοῦσαν, εὐρίσκετο σ' ἀγαθές σχέσεις μαζί τους ,σ' ἀντίθεση μέ τόν υἱόν του Σάκιρ Μαξούτι ὁ ὁποῖος καταριγιεσμένος σ' ὅλογό του ἀπειλοῦσε φοιαστκών τους πάντες καί τά πάντα. Χρησιμοποιοῦστε τή φράση «κότα, πίπτε τό Γενάρη, κόκοσι (πετεινό) τόν ἀλυνάρι» γιά νά τοῦ παρακαλέσουν νά φαγητά, ἤ τό μέτρο φέσουν σήν Κοῦλια του. Φαγοπότι σέ δάρος τῶν γαγιάδων του, ὅπως πίστευε. Ἤ μεγαλύτερη φάρα τοῦ χωριοῦ ἦταν ἡ οἰκογένεια τῶν Γιουζβλῆσων, νοικοκυροῦλι, φιλόξενοι, συνετοί καί γενναῖοι ὅμως. Δ'σαμστυοῦήθκαν σάν πατέρα Χορίζ γιά τήν δάνωση συμπεριφορά τοῦ υἱοῦ του. Τούς ἔπε νά τόν συμμορφώσετε νά γίνη ἀνθρωπος, κατά τόν τρόπο πού θά δοῦς ἐστείς εἰδικός. Ὁ-ταν ἔανάρβε στό χωριό μέ τίς φωνές καί ἀπειλές κατά τήν συνήθειά του, ὁλόκληρο τό χωριό τόν ἔδειρε, τοῦ πῆρε τά τυφέκια καί πιστόλι ποῦ τά πασέδασαν στόν πατέρα του, τόν ἔδιωξαν λέγοντας τοῦ: «ἐάν θέλη ἡ ζωή του νά μή ἐαναπατήση στό χωρίο καί πσάγματι δέν ἐανατήβε. Τόν χλεύαζαν οἱ δμόθησκοι συμπατριῶτες του ἀπάω βρέ Σιάκα πρωτοπαλληκαρά σοῦ πήραν τ' ἄρματα οἱ γυναῖκες;»

Ἡ «Φοινίκι καί τό Βελιάχοσθα ἦταν τσιφλίκι τοῦ Σεΰλιο Καλαπόδη ἀπό τό Βέλβινο. Πήγαινε καβάλλα σ'ὅ ἀλογο ἀπ' ἐκει που στά τσιφλίκια. Δεσποτικός χασακήτας προσπαθοῦσε πάντοτε μέ κάθε τρόπο νά δεῖξη ὅτι ἦταν ἀφέντης τους. Τοῦ Ἐλεγε ὁ γέρο Κώστα Κυριάζος πού ἦταν πρόεδρος τοῦ χωριοῦ: «Ἐ'Αγά ἄλλαξαν οἱ ἀνθρωποι καί κατσστάσεις, δέν ὑπάρχουν πτά σκλάβοι καί ραγιάδες». Διεπληκτίζετο μέ τούς χωρικούς καί συνιδιοκτήτες Μπαμιχαίους καί Δημητραίους ἀπό τό Δέλβινο γιά τήν δάνουσα συμπεριφορά τους. Τόν ἀπαντοφονοῦσαν οἱ κολλήγοι του. "Ηθελε νά τούς ἐκδικηθῆ. Σοφίστηκε τήν πονηρή γνώμη νά τούς κατηγορήσει σάν ἀντικαθεστωτικούς. Δωροδόκησε τόν δημόσιο εἰσπράκτορα ἐφορίας Δελβίνου Ραγκίπ Σιακίρα! ἀπό τό Κιούσι τόν ἐστέλνε μέ δύο χαροφώλακες νά προδῆ στήν εἰσπραξη τῶν φόρων ἡμέρα τής Πασχαλιάς. Οἱ Φοινικιῶτες γιόρταζαν τή Μεγάλη γιορτή τής Χριστιανοσύνης μέ γλέντια καί χορούς στό ἀλώνι τῆς ἐκκλησίας. Παρουσιάστηκε στόν πανάδικο Γιάνγκο, ἔτι, ἤλθε νά εἰσπράξη τούς φόρους τοῦ κράτους. Τοῦ ἔκαμε μνεῖαν, ὅτι δέν συμπεριφέρονται καλώς καί στόν ἀγά Σοῦλιο.

Ὁ πρόεδρος τοῦ ἀπάντησε ὅτι, καθ' ὅσον ἀφορᾶ τόν ἀγά εἶναι ποσατοκός τους ὑπόθεσις, ἀλλά ὁ νόμος ἀπαγορεύει ἡμέρα γιορτής νά γίνη εἰσπραξίς τῶν φόρων καί συνεπῶς θά ἔπρεπε νάρθη ἄλλη μέρα.

Ἄρχισε τίς ἀπειλές, ὅτι ἀντιδροῦν στήν κυβέρνηση. Δέν ἀνέτεξαν οἱ Φοινικιῶτες τόν ἄπταξαν μαζί μέ τά δεφτέρια του, τόν ξυλοκόπτσαν, ἀφοῦπλσαν τούς χαροφώλακες, δεμένο πισθάγκωνα μαζί μέ τά ὅπλα τόν συνόδευσαν στό Βέλβινο ὅπου τόν παρέδοσαν. Ὀλόκληα δίωξη κατά τῶν Φοινικιῶτων τελοῦσαν ἐν ἀμνήη προστάσίεως τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων τους. Ὁ Καλαπόδης ἐπεχείρησε νά ἐπεκτείνη τά σύνορα τοῦ λειβαδιοῦ του μέχρι τά θερμέια τῶν σπιτιῶν, στένεψε τό «μουσιάδ», κοινό δοκιοτόπι. Οἱ Βελιαχωδῆτες δέν τοῦ χάσισαν κάστανα, μέ τά δίκαινά τους καί τουφεκιές διεσκόρπισαν τό κοπάδι τοῦ τσέλιγκα, ὁ ἀγας τρόμαξε ἀπό τήν ὀργή τῶν χωρικῶν, ἔφυγε ἄπρακτος καί οὔτε μετανόησε στό Βελιγόσβο.

Ἀγάς τοῦ χωριοῦ Τσαούσι ἦταν ὁ Χυσέν Ἀλήκος ἀπό τό Ζουλιάτι. Μεριδιοῦχοι ἦταν καί ἡ οἰκογένεια τῶν Λεζαΐων ἀπό τή Λεσνίτσα. Καυγάδες καθημερινῶς ἀνάμεσα συνιδιοκτητῶν γιά τά σύνορα τῶν χωραφιῶν προπαντός δέ ἐξ ἀφορμῆς τῆς δανούσσου συμπεριφορᾶς τοῦ Χυσέν πρός τούς Κολλήγους.

Καβάλλα στό ρόσικο μαλλάρι του, μεγαλόσαμψος ὅπως ἦταν, μέ τό ἄσπρο κιουλάρι (φέσι) του στραδέ, μέ τό τυφέκι καί τό πιστόλι μέ ἐγαλμένη τή λαβή ἀπό τή ζώνη τῆς μέσης του νά φαίνεται, ἀπαιτοῦσε μόλις ἐφθανε στό μεσοχώρι νά τόν ὑποδεχθοῦν οἱ σκλάβοι του ἄνδρες καί γυναῖκες, νά τόν τιμήσουν, νά τοῦ κρατήσουν τά οὐλεγκιά καί χαλινό, νά ξεκαβαλλικεψη, νά τοῦ κουβαλάνε νερό καί φαγητό οἱ γυναῖκες στήν κοῦλια του.

Δέν ἔλγε καταλάβει ὁ ἀγάς, ὅτι στό Τσαούσι ζοῦσανε τολμηροί ἄνδρες, πού δέν ἀνεχόντανε νά θιγή ἡ ἀξιοπρέπειά τους. Ἡ οἰκογένεια Μπουρδῆνη καί Κητσέηδων νοικοκυραῖων μ' ὅλα τους, δέν τόν χαιρετεῖζαν τόν Χσσέν Ἀγά. Ζητοῦσε νά ἀνοίξη λογαριασμούς μαζί τους. Νά μοῦ δώστετε τά χωράφια σας γιατί θά τά καλλιεργήσω ὁ ἴδιος. Δέν γίνεται αὐτό, ἀγά, γιατί τά ἔχομε ὅρη ἀπό τούς προγόνους: μας καί τό τρίτο τοῦ τό δίνουμε κανονικά. Τότε νά μοῦ ἐπιστρέψετε τήν ἔκταση τοῦ κτήπου καί τῆς μάντρας πού εἶναι περίπου τρία στρέμματα. Τί λές βρέ ἀγά, τοῦ ἀπαντάνε οἱ Κητσέηδες, δέ πρέπει νά σπείρουμε κηπαπτικά γιά τή φαμελιά μας καί πού θά σταλίσωμε τά ζῶα μας; Φρόντισε ἀγά νά δάδης μιαλό γιατί θά εἶναι ἀργιά γιά σέ.α ὅταν θά τάβρης. Χτθθκε μέ ὀργή νά ἀγάλη τά παλούκια στόν Ἀγιαντριᾶ. Τό σπίτι του κοντό στή στράτα πού πηγαίνει γιά τ' ἄλλα χωριά τοῦ Θεολόγου. Νοικοκύρης μ' ὅλα του καί ἀρχοντιά, λεβέντης, γλυκομίλιστος μ' ὅλους, ὀπολογίσμος, μονάχα ἀπό τούς συγχωριανούς, ἀλλά καί τά γύρω χωριά. Φλόξευος, φωμοδόπης, γνωστός ὡς ὁ «τζουμέρης» ὁ Παναγιώτης. "Οταν περνούσαν οἱ διαδάτες κουρασμένοι, ἄνδρες καί γυναῖκες ἀπό τοῦς μπαξέδες του πού δούλευε, τοῦς φώναζε: Ἐλάτε νά δροσισθῆτε στό φτωχικό μας μέ ἑνα νερό, ἀδέρφια. Καί δέν ἔβγαινε κανένας ἀπό τό σπίτι του χωρίς νά ἔχη δολιπή. "Οσο δημόσιοι ὑπάλληλοι θά περνοῦσαν γιά ὑπηρεσία στά χωριά, ὅλοι τους θά φιλοξενοῦντο στό σπίτι του. Μονάχα μέ τούς ἀγάδες δέν τά πήγαινε καλά ὁ Παναγιώτης. Δέν τούς χώνευε κ' αὐτοί τόν εἶχαν καρφί στό μάτι. Τό ἔφεραν βαρύς γιατί ὁ τσιαφτσῆς δέν τούς λογάριαζε. Δέν τούς καλοῦσε στό σπίτι νά τούς; τιμήση ὅπως ἤθελαν, μέ κανένα ἀρνί δυζανάρικο ἀπό τό κοπάδι του στή σούδλα. Μετά τόν κάματο τῆς ἡμέρας ἀ συγχωριανοί μαζευόντανε στό μεσοχώρι καί κουβεντιάζαν γιά πολλά καί διάφορα θέματα. Τσιφλικάδες ἤταν ἡ οἰκογένεια τῶν Καστρινῶν Ἀλήτε. "Ολα καλά καί ἄγια εἶναι, ἔλγε στόν χωριανούς του, ὅμως καμμιά κουβέντα δέν λέτε, τί θά κάνουμε μέ τούς ἀγάδες μας. Δέν τό λογαριάζετε, ὅτι εἶναι νηρεά γιά μᾶς ἄνδρες μέ μιά παλάμη μουστάκι νά σκύψαμε τό κεφάλι μας σ' αὐτούς, οἱ γυναῖκες καί' οἱ ἀδελφές μας νά τούς κουβαλάνε νερό καί νά τούς πηγαίνουν φαγητό στήν κοῦλια τῶν ἀγάδες τους; Μάς θεωρᾶστε μεμψίμοιρα καί ἀπροσπόπατάνε. Γιατί βέν λέτε καμμιά κουβέντα πῶς θά τούς ξεφορτωοῦμε ἀπό τή ράχη μας πού μᾶς ἐκμετταλλεύοντ ἄγρα; Δέν ἔχομε ἐμεῖς δικαίωμα νά φυτέψωμε ὁπωρικά, δέντρα, νά δροσίσουν μέ τόν καρπό τους τά χείλη τους τά παιδιά μας; Τίς ἀγριοελιές τῆς μπολιάζομε μόνοι μας μέ κόπο καί ἱδρῶτα, μέ ποιό δικαίωμα θά μοιράσωμε τόν καρπό τους; Ἡ γή ἀπκε σ' ἐμᾶς, πού τή δουλεύουμε, ὡς πότε θά τοῦς τρέωμε καί νά ὑστερήσωμε τῆς φιμίλιες μας; Ἐμεῖς εἴμαστε ἐγκατεστημένοι σ' αὐτά τά μέρη πρίν ἀπ' αὐτούς. Τά κτήματα πού αὐτοί ἐκαν σήμερα ἤταν τόν προγόνων μας. Τά πῆρε ὁ Σουλτάνος ἀπό μᾶς μέ τό ζορμπαλίκι καί τά χάρισε σ' αὐτούς, καί ἐμεῖς ρετε γιατί; αὐτοί ἀλλαξοπίστσαν. Ἐμεῖς εἰμεθα γνήσιοι σ' αὐτόν τόν τόπο ἐντεῖ μπαμπά-παππούς μας ἔλεγε στόν συνομιλητάς— πρέπει νά παύσωμε, τόσο ἐμεῖς οἱ ἀδοῦ νά προσκυνᾶμε τούς ἀγάδες μας, ὅσο καί οἱ γυναῖκες νά γίνωνται δοῦλες αὐτῶν, νά τοὺς κουβαλοῦν νερό καί νά προετοιμάζων τό φαγητό ἀπό τό ὑστέρημα τῆς οἰκογενείας. Πάρτε παράδειγμα τί κάνουν τά ἄλλα χωριά. Μέ τήν καθημερινή αὐτή διδαχή, οἱ Ἀγιαντρῆτες ἄρχισαν νά συνειδητοποιοῦν καί ἀφοσιώνουν τά κεφάλια τους τόν ἀγῶνα τῆς ἐλευθερίας τους. Ἔρχεις δίκιο κύριε ἀδερφέ μου, ἔρχεται ὁ ἀγάς, φωνάζει κάποιος. Κανείς νά μή σηκωθῆ ἀπό τή θέση νά τόν καλωσορίση, τόνισε ὁ Παναγιώτης. Καί πράγματι ἔγινε. Κόντευε ὁ ἀγάς, κατά τό ἔθιμο τῆς φευοδαρχίας ἔπρεπε οἱ ραγιάδες νά σηκωθοῦν μέ τό χέρι στό στήθος, νά τοῦ κάνουν μετάνοιες. Παρατήρησε ὁ ἀγάς Ἀλήτε τήν ἀδιαφορία καί στροφή τῶν ἀγωνιστῶν του.

Κατακτήρτονς ἀπό τό θυμό του, λέγει: ἤρθε ὁ ἀγάς σας; Τοῦ ἀπαντᾶ ἀμέσως ὁ Παναγιώτης, δέν ξέρεις ὅτι ἔχουν πεθάνει οἱ ἀγάδες καί δέν ὑπάρχουν πιά στό χωριό δοῦλοι καί δοῦλες; Τό κατόπιε ὁ ἀγάς. Προχώρησε πρός τήν Κούλια του Κανείς, ἡσυχία καί ἐρημιά. Ὁ Παναγιώτης Κατέρης θά μοῦ τό πλήρωση ἀκριβά, μουρμούρισε. Γιά νά μή ξανάρθη ὁ ἀγάς ἔππε σέ ἄλλη συζήτηση ὁ Παναγιώτης. Τί ὠφελεῖ ἀγάς νά μή σηκωθῆ στό ἑξῆς πρέπει νά τό πάρωμε χωριανικά, γιατί μᾶς ἀμπαλεῦεται καί στό ζύγισμα. Κι' αὐτό ἔγινε μέ ἀμόφωνη ψῆφο τοῦ χωριοῦ. Ἀναλλαζκήσκε ὁ Ἀγιαντριᾶς ἀπό τήν παρουσία τοῦ ἀγάδοῦ. Ὁ Ἀλήτε ἄμως ἤταν ἀπαισιόδοξος. Ἀπαιτοῦσε τρόπτκα καί ἀπό τό κοινό μέτωπο πού εἶχαν συγκροτήσει οἱ φευοδάρες, μέ τό μέσα πού διέθετε, τοποθέτησε Ἀστυονομικό Σταθμάρχη στό θεολόγο Ἰδικό του ἄτομο, πιστό στίς θελήσεις του. Ἔτσι ἄρχισε ὁ κατατρεγμός τοῦ Παναγιώτη Κατέρη, μέ διάφορες πλαστές κατηγορίες τόν προσκαλοῦσε ὁ Σταθμάρχης. Μέ τίς ἐκθέσεις του πρός τήν Διοίκηση Χωροφυλακῆς Δελβίνου, προετοίμαζε τό ἔδαφος γιά τήν ἐκτσπίαση στή Λίζα πού ἦ ἐδουσσία θέρζε τόν ἀπό τό κουνοῦπι «ἐξανοφέλ» τούς κατσκους καί ἐκτσπιμένους. Ἀκόμη καί κατσικοκλέφτη, ἀναρχικόν, ταραχοποιόν τόν κατηγρησε. Ὁ φάκελλος τοῦ Κατέρη ζυγίζει ὀκάδες χαρτιά. Τόν σκλαμβδανεί ὁ Σταθμάρχης καί δεμένο πισθάγκωνα μέ σκοινί, τόν συνοδεύει στό Δέλβινο. Τόν περνάνε μέσα ἀπό τήν πλατεία τοῦ Δελβίνου σάν κακοῦργο γιατί νόμιζε ὁ Σταθμάρχης ὅτι θά τόν ἐξευτελίζε μπροστά στήν κοινωνία. Τί μαγαζάτορας ἔξω ἀπό σ' τά, μέ νοήματα τόν χαιρετοῦσαν καί τόν ἐνθάρρυναν στήν περπέτεια. "Ηξερναν καλά γιατί ἐδίωκετο.

"Ἐφθασε στήν Διοίκηση Χωροφυλακῆς, πού τότε ἐστεγάζετο στόν πρώτο ὄροφο τοῦ σπιτιοῦ τοῦ Μεχμέτ Ἀλή Πασσά Νηβίνα. Τόν ἔβλεσαν καί καθότανε ἀνεκσπιτισμένος στόν τοῖχο. Ἔρχεται ὁ Διοικητής Μόλοφραχος Κιότσο Μήτσαν ἀπό τή Χειμάρρα, σηκώθηκε. Ἀπέρησε ὅτιν κανείς δέν τόν εἶδε. Ἔσυ βρέ Παναγιώτη, γιατί κάθεσαι ἐδῶ; Μ' ἔφεραν σ' ἑσένα, Καπετάνιε κατηγορούμενος. Ἔλα μαζί μου, τοῦ λέει. Μπῆκαν στό γραφεῖο του. Ἔβασε καρέκλα καί τοῦ πρόσφερε τσιγάρο. Σέ κούρασαν ἀδικα. Πάρε καί ἔνα χειμαριώτικο τσιγάρο, τοῦ εἶπε. Τοῦ παρέδωσαν τό φάκελλο κατηγορίας, τόν διάβασε μετά προσοχῆς. Κάνει λάθος ὁ Σταθμάρχης, τοῦ εἶπε: Ἔσύ καί οἱ συγχωριανοί σου ἔστε νομιμόφρονες ἔναντι τοῦ καθεστῶτος. Ἡ ἀντίθεσις καί ὁ ἀγώνας σας στρέφεται κατά τῶν φευοδαρχῶν ἀγάδων καί μπήκαν, τοῦ σᾶς ἐκμετταλλεύονται καί συμπεριφέρονται δάνουσα σέ σᾶς. Ὁ θάνατος τοῦ φευοδαρχισμοῦ καί τῶν ἀγάδων εἶναι κοντά. Σήκω καί γύρισε στό σπίτι, στή φαμίλια σου. Πόσες φορές ὁ Μολόφραχος ἔτυχε φιλοξενίας στοῦ Παναγιώτη ἄτομα πήγαινε σ' Θελόγο γιά ἐπιθεώρηση τοῦ σταθμοῦ; Ὁ Σταθμάρχης μπῆθηκε καί ἡ περιοχή ἀπηλνάνη ἀπό τό πειθήνιο ὄργανο τῆς καταπιέσης καί φευοδαρχίας.

Γύρισε στό χωριό του θριαμβευτής τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος πού διεξήγαγε κατά τοῦ μεσαιωνικοῦ φευοδαρχισμοῦ. Τά γύρω πολίκια ἐχωρᾶτε τῆς περιοχῆς πῆραν θάρρος, ἐνατενγίστηκαν τό πνεῦμα τοῦ ἀνωμένου καί πειθαρχημένου μποροῦσαν χωρίς κομπί ἀμφιβολία νά πετύχουν τό ξεσκλάβωμα που τους δάρασε ἀπό αἰώνες.

Τό παράδειγμα αὐτῶν τῶν ἀπλοτέων ἀγωνιστῶν ἄς τό μφῆ θῆ καί ἡ νέα γενιά τῶν Βορεοηοειρωτῶν γιατί ἡ σπίθα πού ἀναναν αὐτοί ἐπεκτάθη παντοῦ καί ἀποτέλεσε τό ἐγερτῆριο σάλπισμα γιά ὅλους τούς «ἐτσιαφτῆδες» τῆς Ἀλβανίας νά ξεσκιαθοῦν ὁ σύσσαμοι διεκδικοῦντες τά ἀναφαίρετα δικαιώματα τους νά ζήσουν αὐτοί καί τά παιδιά τους ἐλεύθεροι ἄνθρωποι.

(ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ)

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΩΝ

ΕΤΟΣ 1978
ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟ ΜΗΝΥΜΑ
ΕΛΠΙΔΑΣ
ΤΩΝ ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΩΝ

Σὺ ποὺ ἔχεις τὸ θεῖο προνόμιο τῆς ἐλευθερίας, μή ξεχνᾶς πὼς χιλιάδες Βορειοηπειρῶται ἀδελφοὶ ζοῦν ὑπὸ σκληρὰν δουλείαν.

Δύο λόγοι μένει: ἀμφιβολία ΠΥΡΣΟΣ ΤΗΣ ΒΟΡ. ΗΠΕΙΡΟΥ» ἔχει: ὡς ἀρχή ... νά κρίνει τά γε-... γεγονοτά Ἀλβανία ... Δέν κατέχεται: ἀ-... καί πάθος, οὔτε μνη-... ἀπό περιπτώσεις που Ἀλβανία θά πρόδευε πρα-... Ἀντίθετα ζωηρή ἐπι-... μέ δίλη τήν ἐπλικρίνεια ... ἀπό τά μύχια τῆς ψυ-... μας εἶναι νά ἐλέπουν-... ἀδελφικό λαό εὐημερε-... καί προοδεύοντα. Τό-... τήν τύχη ἄλλων, γιατί ... τά κοπάδι του στή σούδλα. Μετά τόν κάματο τῆς ἡμέρας ... συγχωριανοί μαζευόντανε στό μεσοχώρι καί κουβεντιάζαν γιά πολλά καί διάφορα θέματα. Τσιφλικάδες ἤταν ἡ οἰκογένεια τῶν Καστρινῶν Ἀλήτε. "Ολα καλά καί ἄγια εἶναι, ἔλγε στόν χωριανούς του, ὅμως καμμιά κουβέντα δέν λέτε, τί θά κάνουμε μέ τούς ἀγάδες μας. Δέν τό λογαριάζετε, ὅτι εἶναι νηρεά γιά μᾶς ἄνδρες μέ μιά παλάμη μουστάκι νά σκύψαμε τό κεφάλι μας σ' αὐτούς, οἱ γυναῖκες καί' οἱ ἀδελφές μας νά τούς κουβαλάνε νερό καί νά τούς πηγαίνουν φαγητό στήν κοῦλια τῶν ἀγάδες τους; Μάς θεωρᾶστε μεμψίμοιρα καί ἀπροσπόπατάνε. Γιατί βέν λέτε καμμιά κουβέντα πῶς θά τούς ξεφορτωοῦμε ἀπό τή ράχη μας πού μᾶς ἐκμετταλλεύοντ ἄγρα; Δέν ἔχομε ἐμεῖς δικαίωμα νά φυτέψωμε ὁπωρικά, δέντρα, νά δροσίσουν μέ τόν καρπό τους τά χείλη τους τά παιδιά μας; Τίς ἀγριοελιές τῆς μπολιάζομε μόνοι μας μέ κόπο καί ἱδρῶτα, μέ ποιό δικαίωμα θά μοιράσωμε τόν καρπό τους; Ἡ γή ἀπκε σ' ἐμᾶς, πού τή δουλεύουμε, ὡς πότε θά τοῦς τρέωμε καί νά ὑστερήσωμε τῆς φιμίλιες μας; Ἐμεῖς εἴμαστε ἐγκατεστημένοι σ' αὐτά τά μέρη πρίν ἀπ' αὐτούς. Τά κτήματα που αὐτοί ἐκαν σήμερα ἤταν τόν προγόνων μας. Τά πῆρε ὁ Σουλτάνος ἀπό μᾶς μέ τό ζορμπαλίκι καί τά χάρισε σ' αὐτούς, καί ἐμεῖς ρετε γιατί; αὐτοί ἀλλαξοπίστσαν. Ἐμεῖς εἰμεθα γνήσιοι σ' αὐτόν τόν τόπο ἐντεῖ μπαμπά-παππούς μας ἔλεγε στόν συνομιλητάς— πρέπει νά παύσωμε, τόσο ἐμεῖς οἱ ἀδοῦ νά προσκυνᾶμε τούς ἀγάδες μας, ὅσο καί οἱ γυναῖκες νά γίνωνται δοῦλες αὐτῶν, νά τοὺς κουβαλοῦν νερό καί νά προετοιμάζων τό φαγητό ἀπό τό ὑστέρημα τῆς οἰκογενείας. Πάρτε παράδειγμα τί κάνουν τά ἄλλα χωριά. Μέ τήν καθημερινή αὐτή διδαχή, οἱ Ἀγιαντρῆτες ἄρχισαν νά συνειδητοποιοῦν καί ἀφοσιώνουν τά κεφάλια τους τόν ἀγῶνα τῆς ἐλευθερίας τους. Ἔρχεις δίκιο κύριε ἀδερφέ μου, ἔρχεται ὁ ἀγάς, φωνάζει κάποιος. Κανείς νά μή σηκωθῆ ἀπό τή θέση νά τόν καλωσορίση, τόνισε ὁ Παναγιώτης. Καί πράγματι ἔγινε. Κόντευε ὁ ἀγάς, κατά τό ἔθιμο τῆς φευοδαρχίας ἔπρεπε οἱ ραγιάδες νά σηκωθοῦν μέ τό χέρι στό στήθος, νά τοῦ κάνουν μετάνοιες. Παρατήρησε ὁ ἀγάς Ἀλήτε τήν ἀδιαφορία καί στροφή τῶν πνεῦμα τῶν ἀνωμένου καί πειθαρχημένου μποροῦσαν χωρίς κομπί ἀμφιβολία νά πετύχουν τό ξεσκλάβωμα που τους δάρασε ἀπό αἰώνες.

Τό παράδειγμα αὐτῶν τῶν ἀπλοτέων ἀγωνιστῶν ἄς τό μφῆ θῆ καί ἡ νέα γενιά τῶν Βορεοηοειρωτῶν γιατί ἡ σπίθα πού ἀναναν αὐτοί ἐπεκτάθη παντοῦ καί ἀποτέλεσε τό ἐγερτῆριο σάλπισμα γιά ὅλους τούς «ετσιαφτῆδες» τῆς Ἀλβανίας νά ξεσκιαθοῦν ὁ σύσσαμοι διεκδικοῦντες τά ἀναφαίρετα δικαιώματα τους νά ζήσουν αὐτοί καί τά παιδιά τους ἐλεύθεροι ἄνθρωποι.

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΚΑΙ ΠΡΟΟΔΟ ΤΗΣ ΓΕΙΤΟΝΟΣ ΑΛΒΑΝΙΑΣ

Ο — ΔΗΘΕΝ — ΟΡΓΑΣΜΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ — ΚΟΙΝΩΦΕΛΩΝ ΕΡΓΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΜΟΡΦΩΣΕΩΣ — ΚΑΙ ΡΥΘΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Καί ἡ «ZERI I POPULLIT», ὅπως καί τό «ΑΛΙΚΟ ΒΗΜΑ» Ἀργυροκάστρου, ἐπαναλαμβάνουν τή ἀγωτέρω. Τίθεται: τό ἐρώτημα: προσφέρουν ὑπηρεσίες στήν ἐθλληνική γνώμη οἱ ἐφημερίδες, ἄταν, τήν τροφοδοτοῦν μέ εἰδήσεις ἤ καί σχόλια πού ἀφίσταναι τῆς ἀλληθείας, διαστρεβλώνοντες τά γεγονότα; Μήπως ἐπιβλιοξῆ τους εἶναι: ἡ παρουσιάσουν ὡς «φιλέλληνα» τόν Χότζα καί εἰλικρινῆ ἔναντι τῆς χώρας μας, χωρίς νά ἐιδοποιοῦνται στήν οὐσία τῶν γεγονότων;

Ὑπάρχουν καί ἄλλα ἑλληνικά ἔντυπα δ:αφόρων ἀποχρώσεων, τοῦ δίδουν στόν «ΠΥΡΣΟ ΤΗΣ Β. ΗΠΕΙΡΟΥ» τήν ἀπαράδεχτη μομφή, ὅτι κατέχεται ἀπό μίσος, πάθος καί μνησικακεῖ ἔναντι τῆς γείτονος Ἀλβανίας.

Ὁ «ΠΥΡΣΟΣ Β. ΗΠΕΙΡΟΥ» δημοσιογραφικά ὑβρίζονται ἀντικειμενικῆς ἐνημερώσεως καί διεμερνεῖς τῶν ἀπόψεων τῶν ἀπανταχοῦ Β) ηπειρωτῶν, δέν καλλιεργεῖ σ' αὐτούς τό μῖσος, οὔτε ἀναμένει γλυεῖ: λυπηρά γεγονότα παρελθόντος. Ἔχει δίμως ἀποστολή νά κατοχυρώνη ἀπό τήν διαστρέβλωσι τήν ἱστορίαν τοῦ ἔθνους καί τούς ἀγῶνες του. Δίδει: στούς ἀναγνώστες καί τήν κοινή γνώμη τήν ἀληθινή εἰκόνα τῆς Ἀλβανίας, στηρίζεται: στήν ἐξονυχιστικήν μελέτη τῶν ὅσων αὐτός οὗτος ὁ ἀλβανικός Τύπος δημοσιεύει: καί τοι ὑπό τόν ἔλεγχο τοῦ καθεστῶτος τελῶν καί δέν παραπλανᾶ κανένα. Ἀφίνει στούς ἀναγνώστες νά μορφώνουν σαφῆ γνώμη καί κρίσεις. Δέν φταίει ὁ «ΠΥΡΣΟΣ» ὅταν ὁ ἀλβανικός Τύπος θγάζει: τ' ἀπίπτα τοῦ καθεστῶτος στό τῶς τῆς δημοσιότητος.

Ἐπειδή οἱ συμπατριῶτες μας παραπονοῦνται: ὅτι δέν λαμβάνουν ἐπιστολές ἀπό τούς εἰς Ἀλβανίαν συγγενεῖς, καί ὅσοι ἔστων ἔγχυον τήν καλή τύχη νά παίρνουν — γιατί ἡ πλειονότητα δέν παίρνουν, κι αὐτό ὀφείλεται: σέ ποιά «λίστα εἶναι: καταταγμένοι ἀπό τό καθεστώς» — γιά νά τοὺς θγάλουμε ἀπό τήν ἀπορία καί ἀγχωνία πού κατέχονται:, παραθέτομε αὐθεντικό κείμενο τοῦ ΧΟΣΤΕΝΙ, σχετικά μέ τόν τρόπο πού λειτουργοῦν καί ἐντός αὐτῆς τῆς Ἀλβανίας τά ταχυδρομεῖα, γιά νά ἀποσβεχθῆ τό ἀμέρριστο ἐνδιαφέρον τοῦ «λαϊκοῦ καθεστῶτος» γιά τήν ἐξυπηρέτηση τῶν πολιτῶν του ἄπου κι ἀν βρίσκονται: αὐτοί.

Ἰδοῦ τί γράφει: τό ΧΟΣΤΕΝΙ, ἀρ:θ. 6 τῆς 26) 3) 1978, σελ. 6.

«Πρός τόν Ρ.Ε., Τίρανα.

Πήραμε τήν ἀποσταλεῖσαν ἐπιστολή σας μέ τά παράπονα περί τήν καθυστέρηση ἐπίδοσης τῆς ἀλληλογραφίας, καί δή ἐπιστολῆς πρός σε διαμένοντα στά Τίρανα ἀπό τό ταχυδρομεῖο τῆς Κονίσπολης. Ἀπό τήν ἐρευνα τῆς σύνταξῆς μας προκύπτει ὅτι ἡ πρός ἐσέ ἐπιστολή ταχυδρομήθηκε στήν Κονίσπολη τήν 1)2)1978, σφραγίστηκε τήν ἐπαύριον, ὁπότε ἐστάλη στό Σαράντι. Ἀφοῦ διανυ πορεία 50 χιλιομέτρων (Κονίσπολη; — Σαράντι) σέ διάστημα τοῦ «Μελετητῆ»

25 ἡμερῶν, ταχυδρομήθηκε ἀπό τό Σαράντι στίς 28)2)1978 πρός τό Κεντρικό Ταχυδρομεῖο Τίρανα, ὅπου ἔφθασε ὕστερα ἀ-πό ἕνα μήνα, 1)3)1978 στά χέρια σου.

Στήν ἐπιστολή σας λέτε, ὅτι, ὁ φίλος Τζέζος σᾶς προσκάλεστε νά παρευρεθῆτε στή γιορτή τῶν γενεθλίων, 10 Φεβρουαρίου 1978. Καί γι' αὐτό ζητήσαμε διευκρινήσεις ἀπό τούς συντρόφους τοῦ Ταχυδρομείου Κονίσπολης, οἱ ὁποῖοι μᾶς ἀπάντησαν: «Γιατί αὐτός ὁ Τζέζος γεννήθηκε τόν Φεβρουάριο, δέν μποροῦσε νά γεννηθῆ τόν Μάρτιο;».

Κατά τήν λογική τῶν ταχυδρομικῶν Κονίσπολης,

ΕΙΣ ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ, ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΑΡΣΕΩΣ ΤΟΥ «ΕΜΠΑΡΓΚΟ»

ΕΝΤΥΠΩΣΙΑΚΗ Η ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΙΣ ΤΩΝ ΟΜΟΓΕΝΩΝ

ΚΑΙ ΠΟΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΩΝ ΕΙΣ ΜΟΝΤΡΕΑΛ

Ὡς μετέδωσε τὸ Ἀθηναϊκὸ Πρακτορεῖο ἀπὸ τὴν Οὐάσιγκτων, μεγάλη ἐπιτυχία ἐσημείωσε ἡ συγκέντρωσις καὶ πορεία διαμαρτυρίας κατὰ τῆς ἀποφάσεως τῆς κυβερνήσεως Κάρτερ διὰ τὸ θέμα τοῦ «ἐμπάργκο» ποὺ ἔγινε προχθὲς ἔμπροσθεν τοῦ Λευκοῦ Οἴκου. Εἶχε προηγηθῆ ἀρχιερατικὴ λειτουργία εἰς τὸν ὀρθόδοξον καθεδρικὸν ναὸν τῆς Οὐάσιγκτων, εἰς τὴν ὁποίαν ἐχοροστάτησεν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Βορείου καὶ Νοτίου Ἀμερικῆς κ. Ἰάκωβος, πλαισιούμενος ἀπὸ ἕξι ἐπισκόπους.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, μετὰ τὸ πέρας τῆς λειτουργίας, ἔκαμε ἔκκλησιν εἰς τὸ ἐκκλησίασμα διὰ συμμετοχὴν εἰς τὴν ἐκδήλωσιν.

Ἡγήθησαν τῆς πορείας ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἰάκωβος μὲ 6 ἐπισκόπους, καὶ ὡμίλησαν πλὴν τοῦ κ. Ἰακώβου, ὁ πρόεδρος τοῦ Ἀμερικανοελληνικοῦ Ἰνστιτούτου κ. Ρωσίδης, οἱ βουλευταὶ κ.κ. Μπιάτζι καὶ Μπλάνσαρντ, ὁ δήμαρχος Ἀνναπόλεως κ. Ἀπόστλ, ὁ πρόεδρος τῶν ὀργανώσεων Ἀρμενίων κ. Ἀθενασιάν, ὁ ἐπίσκοπος τῆς Ἐκκλησίας τῶν Μεθοδιστῶν κ. Προύϊτ, ὁ ἀρχηγὸς τῶν δημοκρατικῶν τῆς Βουλῆς τῆς πολιτείας Νιοὺ Χαμσάϊρ κ. Σπύρου, ὁ ὑποψήφιος κυβερνήτης τοῦ Μαίρυλαντ κ. Βεντούλης καὶ οἱ πρόεδροι ἄλλων ὁμογενειακῶν ὀργανώσεων.

Παρὰ τὰς ἀρχικὰς ἀντιρρήσεις του διὰ τὴν σκοπιμότητα τῆς ἐκδηλώσεως, τελικῶς ὡμίλησε καὶ ὁ ὕπατος πρόεδρος τῆς «ΑΧΕΠΑ» κ. Θερζῆς. Ἐπίσης, ἡ ὀργάνωσίς του συμμετέσχε εἰς τὴν ὅλην ἐκδήλωσιν.

Τηλεγραφήματα ἔστειλαν οἱ γερουσιασταὶ Κέννεντυ, Ἤγκλετον, Μπάρτ, Πέλ, Ντάρκιν, Στήβενσον, Σαρμπάνης καὶ οἱ βουλευταὶ Ρόζενταλ, Ντερβίνσκι, Γκρὴν καὶ Μπραδήμας.

Κεντρικὸν θέμα ὅλων τῶν ὁμιλιῶν ἦτο ἡ ἀντίθεσις εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς κυβερνήσεως Κάρτερ διὰ τὸ «ἐμπάργκο» καὶ ἡ παρότρυνσις εἰς τὸ Κογκρέσσον νὰ μὴ ψηφίσῃ τὴν ἄρσιν του.

Ἡ ἐκδήλωσις ἔγινε μὲ ἠρεμίαν, μὲ συνθήματα διὰ τὴν διατήρησιν τοῦ «ἐμπάργκο», κατὰ τῶν τουρκικῶν παραβιάσεων τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων καὶ τῆς τουρκικῆς ἀπειλῆς εἰς τὰ ἑλληνικὰ νησιά. Ὑπῆρξαν ὅμως καὶ συνθήματα ὅπως «Ν' ἀνοίξῃ ὁ φάκελος τῆς προδοσίας — Ἐθνικὴ Ἀνεξαρτησία».

Ἡ πιὸ συγκινητικὴ στιγμὴ τῆς προχθεσινῆς πατριωτικῆς ἐκδηλώσεως τῶν ὁμογενῶν, εἰς τὴν Οὐάσιγκτων, ἦτο ὅταν οἱ 20.000 περίπου ὁμογενεῖς, ποὺ εἶχαν φθάσει ἀπὸ διαφόρους περιοχὰς τῆς Ἀμερικῆς, ἐγονάτισαν καὶ ἔψαλαν «Τῇ Ὑπερμάχῳ στρατηγῷ τὰ νικητήρια» μαζὶ μὲ τὸν Ἀρχιεπίσκοπον κ. Ἰάκωβον, ὁ ὁποῖος ἀπηύθυνεν ἔκκλησιν πρὸς τοὺς ἡγέτας τοῦ κόσμου νὰ μὴν ξεχάσουν τοὺς ἀδελφοὺς Κυπρίους. Μετὰ τὰς ὁμιλίας, πάντοτε μὲ ὑποδειγματικὴν τάξιν, κρατοῦντες «πανὼ» μὲ συνθήματα διὰ τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα, τὴν Κύπρον καὶ τὸ «ἐμπάργκο», ὁ κόσμος κατηυθύνθη πρὸς ἕνα χῶρον ὅπου ὡμίλησαν οἱ ἐκπρόσωποι διαφόρων φοιτητικῶν ὀργανώσεων.

Στιγμιότυπο ἀπὸ τὴ μεγάλη διαδήλωση τῶν Ἑλληνοαμερικανῶν μπροστὰ στὸ Λευκὸ Οἶκο. Μὲ ἑλληνικὲς σημαῖες καὶ πανὼ μὲ συνθήματα, διαμαρτυρήθηκε σύσσωμη ἡ ὁμογένεια γιὰ τὴν πρόταση τοῦ Προέδρου Κάρτερ νὰ ἄρει τὸ ἐμπάργκο στὴν Τουρκία

Ὁ θαυμάσιος ἀνοιξιάτικος καιρὸς συνέβαλεν εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἐκδηλώσεως.

Ἐν τῷ μεταξύ, πρὸς τὸν Πρόεδρον Κάρτερ ἀπηύθυνε πρόσφατα τηλεγράφημα ἡ ἡγεσία τῆς Παμμεσηνιακῆς Ὀργανώσεως τῆς Ἀμερικῆς, ποὺ ὑπογραμμίζει τὴν ἀνάγκην σεβασμοῦ τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων τόσον εἰς τὴν Κύπρον μὲ τοὺς 250.000 Ἕλληνας πρόσφυγας, ὅσον καὶ σχετικῶς μὲ τοὺς 150.000 Ἕλληνας πρόσφυγας ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν. Εἰς τὸ τηλεγράφημα ἐπικρίνεται σφοδρῶς ἡ στάσις τῆς ἀμερικανικῆς κυβερνήσεως, καὶ συνιστᾶται ἡ τήρησις τοῦ «ἐμπάργκο» μέχρις ἐξευρέσεως δικαίας λύσεως τοῦ κυπριακοῦ προβλήματος.

Ἐν τῷ μεταξύ, δύο χιλιάδες Ἑλληνοκαναδοὶ ἐπραγματοποίησαν τὴν Κυριακὴ πορεία πρὸς τὸ ἀμερικανικὸ προξενεῖο εἰς τὸ Μόντρεαλ τοῦ Καναδᾶ, διαμαρτυρόμενοι διὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Προέδρου Κάρτερ νὰ ἄρῃ τὴν ἀπαγόρευσιν πωλήσεως ὅπλων πρὸς τὴν Τουρκίαν.

Οἱ διαδηλωταὶ ἐζήτησαν ἀπὸ τὸν Καναδὸ πρωθυπουργὸ νὰ παρέμβῃ εἰς τὸν Πρόεδρο Κάρτερ καὶ νὰ τὸν πείσῃ νὰ διατηρήσῃ τὸ «ἐμπάργκο».

ΞΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

ΟΙ ΑΛΒΑΝΟΙ - ΣΚΙΑ ΚΑΤΑΤΡΕΓΜΕΝΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΥΠΟ ΤΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΧΟΤΖΑ - ΣΙΕΧΟΥ

Ἡ ἀλβανόγλωσση ἐφημερίδα «DRITA E VERTETE» (Τὸ Ἀληθινὸ Φῶς), ὄργανο τῆς Ὀρθοδόξου Ἀλβανικῆς Ἐπισκοπῆς Ἀμερικῆς, στὴ Βοστώνη, στὸ φύλλο Ἰανουαρίου — Φεβρουαρίου 1978, δημοσιεύει ἄρθρο μὲ τὸν πιὸ πάνω τίτλο. Στὸ ἄρθρο αὐτὸ διεκτραγωδεῖται ἡ καταπίεσι τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων τοῦ Ἀλβανικοῦ λαοῦ, στὸ σύνολό του, περιλαμβανομένων καὶ τῶν ὁμογενῶν τῆς Βορείου Ἠπείρου. Τὰ στοιχεῖα αὐτὰ τίθενται ὑπ' ὄψιν τῆς Διεθνοῦς Ἐπιτροπῆς Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Γιὰ τριάντα χρόνια συνεχῶς, ὁ τύπος, τὸ ραδιόφωνο καὶ ἡ τηλεόραση τῆς Ἀλβανίας, δὲν σταμάτησαν τὸ οὐρλιαχτὸ ἀνὰ τὸν κόσμο, ὅτι, τὸ Κόμμα Ἐργασίας Ἀλβανίας (Κομμουνιστικό), ὑπὸ τὴν ἡγεσία καὶ καθοδήγηση τῶν Ἐμβὲρ Χότζα καὶ Μεχμὲτ Σιέχου, ἐπετέλεσε προόδους στὴ χώρα καὶ προήγαγε τὴν ἐλευθερία. Σύμφωνα μὲ τὴν κομμουνιστικὴ προπαγάνδα, ἀπάλλαξε τὸν Ἀλβανικὸ λαὸ ἀπὸ τὶ σκλαβιὰ καὶ καταπίεση αἰώνων, ἀπὸ τὸ φόβο τοῦ ἑκάστοτε ἰσχυροῦ, ἀπὸ τὴ μπότα τοῦ ξένου κατακτητῆ, ἀπὸ τὴν ἐκμετάλλευση μὲ ἐξαναγκαστικὲς μέθοδες τοῦ Κλήρου.

Καθ' ὅλη αὐτὴ τὴν περίοδο, ὁ σόβιος Γραμματέας τοῦ πιὸ μικροῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος τῆς Εὐρώπης, Ἐμβὲρ Χότζα, ἀκολούθησε χωρὶς παραλλαγὴ τὰ διδάγματα τοῦ μεγάλου δασκάλου του Στάλιν καὶ κατόρθωσε νὰ ἐπιβάλῃ τὸ τυραννικὸ καθεστὼς σὲ δυόμισι ἑκατομμύρια Ἀλβανῶν.

Ὁ μικρὸς Ἀργυροκαστρίτης δικτάτορας, κατεχόμενος ἀπὸ τὴ φλογερὴ ἐπιθυμία του ὅπως διαιωνιστεῖ ἡ προσωπολατρεία του, δὲν δίστασε νὰ στήσῃ τὴν χρυσοκεντημένη προτομή του μὲ τὸ αἷμα τῶν πιὸ στενῶν συνεργατῶν καὶ ἀθώων πολιτῶν.

Στὸ «τσιφλίκι» Ἀλβανία, τοῦ Ἐμβὲρ Χότζα, πρὶν ἀπὸ ἑπτὰ χρόνια ἀκούστηκαν ὑπόγειοι τριγμοὶ ἀπὸ τὸ καζάνι ποὺ κόχλαζε στὸ Κομμουνιστικὸ Κόμμα τῆς Ἀλβανίας. Βοηθούμενος ὅμως ὁ πανοῦργος Χότζα καὶ ἀπὸ τὸν Μεχμὲτ Σιέχου, μπόρεσε νὰ σφραγίσῃ τὶς ρωγμὲς μὲ σωροὺς ἀπὸ κόκκαλα τῶν πιὸ στενῶν συνεργατῶν του, τῶν παραπλανηθέντων καὶ ἐξαπατηθέντων πολιτῶν, οἱ ὁποῖοι τὸν συμπαθοῦσαν.

Γιὰ τριάντα χρόνια συνεχῶς, ὁ τύπος, τὸ ραδιόφωνο καὶ ἡ τηλεόραση τῆς Ἀλβανίας, δὲν σταμάτησαν τὸ οὐρλιαχτὸ

Ὁ Κότσι Τζότζε ποὺ ἦταν στὸ πλευρό του ἀπὸ τὸ 1943 ἐκτελέστηκε, ἡ Λιρὶ Μπελισιώβα, ὁ Κότσο Τάσκος καὶ Τοὺκ Γιακόβα καὶ ἄλλοι ἐξαφανίστηκαν ἀπὸ τὴν πολιτικὴ σκηνὴ τὸ 1960. Ἐπακολούθησε ἡ ἀπόλυση ἀπὸ τὰ ἀξιώματα καὶ καίριες θέσεις ποὺ κατεῖχαν ὅσοι συμπαθοῦσαν τὸν Χρουτσώφ. Πραγματοποιήθηκε μὲ τὴ μορφωτικὴ ἐπανάσταση ἡ ἐκκαθάριση ὑπουργῶν καὶ στρατηγῶν, οἱ ὁποῖοι εἶχαν κρεμασμένα στὰ στήθη τους χρυσὰ παράσημα κι ἥρωες τῆς ἐργατικῆς τάξης καὶ μέλη τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κόμματος τὰ χρόνια 1967, 1974—75. Ἄλλοι ἀπ' αὐτοὺς καταδικάστηκαν στὴ θανατικὴ ποινὴ καὶ ἐκτελέστηκαν καὶ ἄλλοι σαπίζουν στὶς φυλακὲς καταδικασμένοι σὲ κάθειρξη πολλῶν χρόνων, ὅπως οἱ Φαντὶλ Πατιράμι, Ντόντι Πιουμπόνια, Ἀμπντοὺλ Κελλέζι, Κίτσιο Νγκέλια, Κότσι Θεοδόση, ἐστάλησαν στὰς αἰωνίους μονὰς οἱ Μπεκὶρ Μπαλλούκου, Πετρὶτ Ντοῦμε, Λῆτο Τσάκο. Οἱ στρατηγοὶ Ραχμὰν Παρλάκου, Σαντὶκ Μπεκτέσι, Μουχαμὲτ Μηροντάνι, Κιαζὴμ Καπσίζη, Ζεύη Θεμελῆς καὶ ἄλλοι σὰν αὐτούς, καθαιρέθηκαν ἀπὸ τὰ ἀξιώματα καὶ σαπίζουν στὶς φυλακές.

Περίπου 150.00 Ἀλβανοὶ πολῖτες, ἄντρες καὶ γυναῖκες, βρίσκονται στὶς φυλακὲς καὶ στὰ διάφορα στρατόπεδα καταναγκαστικῆς ἐργασίας. Ὅλοι αὐτοὶ δὲν εἶχαν κάνει κανένα ἔγκλημα, ἐξοντώνονται μονάχα ἐπειδὴ δὲν συνταυτίζονται καὶ οὔτε συμμερίζονται τὶς ἀπόψεις καὶ γνῶμες τοῦ δικτάτορα Χότζα, καὶ γιατὶ πιστεύουν στὰ ἰδικά τους ἰδανικὰ καὶ ἀρχές.

Ὁ ἀπολογισμὸς τῶν ἐγκλημάτων τοῦ καθεστῶτος εἶναι θλιβερός. Ἔτσι δικαιώνεται ὁ Ν. Χρουτσώφ, ὅταν, στὸ 22ο Συνέδριο τοῦ ΚΚΣΕ, διεκήρυττε ὅτι, «οἱ ἰθύνοντες τῆς Ἀλβανίας διατηροῦνται στὴν ἐξουσία μὲ προδοσίες καὶ καταπιέσεις» καὶ ὅτι «σχεδὸν ὅλοι οἱ πρωταγωνιστὲς τοῦ ἐθνικοαπελευθερωτικοῦ κινήματος ἔπεσαν θύματα τῆς αὐταρχικότητας τοῦ Ἐμβὲρ Χότζα καὶ τοῦ Μεχμὲτ Σιέχου». Ἐξ ἄλλου ὁ ἴδιος ὁ Χότζα στὸ 7ο Συνέδριο τοῦ Κόμματος δήλωσε ξεκάθαρα, ὅτι τὸ Κόμμα καὶ ἡ δικτατορία τοῦ προλεταριάτου κατάφεραν σκληρὰ πλήγματα στοὺς ἐχθροὺς καὶ προδότες, τοὺς πέταξε στὸ καλάθι τῶν ἀχρήστων, ἐκεῖ ποὺ τοὺς ἁρμόζει καὶ εἶναι οἱ θέσεις τους. Αὐτὴ τὴ μεταχείρισι ὑπέστησαν ὅσοι ἀναφέρονται παραπάνω. Μονάχα ἐκεῖνος ποὺ γνωρίζει καλὰ τὴν τρομοκρατία τοῦ Στάλιν κατὰ τὰ τριάντα πρῶτα χρόνια τῆς Σοβιετικῆς Ἐπανάστασης μπορεῖ νὰ καταλάβῃ ποία φονικὴ καὶ ἄγρια ἐξόντωση ὑφίσταται ὁ Ἀλβανικὸς λαὸς στὰ τριάντα καὶ πλέον χρόνια ποὺ κυβερνᾶται ἡ Ἀλβανία ἀπὸ τὸ Χότζα. Εἶναι γνωστὸ σ' ὅλο τὸν κόσμο, ὅτι, στὴ σημερινὴ Ἀλβανία τοῦ Χότζα, ἐπικρατεῖ σὰν ἀπαράβατος κανόνας ἡ καχυποψία κατὰ παντός, ὅτι ἡ ἐλευθερία ἐπικρίσεως τοῦ καθεστῶτος καὶ ἡγεσίας ἀποτελεῖ ἔγκλημα, οἱ ἄνθρωποι καταδικάζονται χωρὶς συνηγόρους καὶ μὲ μοναδικὰ στοιχεῖα καὶ κριτήρια τὴν ὑποψία ποὺ ἔχουν γι' αὐτοὺς τὰ ὄργανα τῆς ἀστυνομίας σὲ σημεῖο ὥστε καὶ αὐτὰ τὰ μέλη τῶν οἰκογενειῶν τους νὰ ἐγκλείονται στὰ στρατόπεδα ὡς ἐπικίνδυνα. Κανόνας εἶναι ὅτι ὁ κάθε πολίτης πρέπει νὰ πιστεύει αὐτὸ ποὺ τὸ Κόμμα διατάσσει, δὲν πρέπει νὰ ἔχει ἀτομικὲς γνῶμες καὶ ἰδανικὰ τῆς πίστεώς του καὶ λατρείας τὰ ὁποῖα εἶναι ἀντίθετα μὲ τὸ ἀθεϊστικὸ δόγμα τοῦ Κόμματος.

Στὸν παράδεισο τοῦ Χότζα τὰ πάντα ἐλέγχονται καὶ λογοκρίνονται, ὁ χαφιεδισμὸς ἀποτελεῖ κανόνα καὶ θεσμὸ τῆς ἰδιωτικῆς ζωῆς καὶ τῆς οἰκογενείας τῶν πολιτῶν. Σύμφωνα μὲ τὶς προσταγὲς τοῦ Κόμματος ἡ προδοσία καὶ κατόπτευσι τῶν πάντων ἀποτελεῖ κοινωνικὸ καθῆκον καὶ χρέος, ἡ συκοφαντία θεωρεῖται ἀρετὴ καὶ γιὰ νὰ μπορέσῃ ὁ καθένας νὰ ζήσῃ πρέπει νὰ σκέπτεται καὶ ἐνεργεῖ σύμφωνα μὲ τὶς θελήσεις, ὀρέξεις καὶ γνῶμες τοῦ Ἐμβὲρ Χότζα. Ὑπὸ αὐτὲς τῆς συνθῆκες, εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ διαβιώσῃ ὁ δυστυχισμένος Ἀλβανικὸς λαός, ὑπὸ ἀγρίαν τρομοκρατίαν, καταπίεσι καὶ ἐκμετάλλευσι, ἐξουθενωμένος, σασπισμένος ψυχικά, κλονισμένος καὶ ἀπαθλιωμένος, ἄβουλος μὲ πεπρωμένες.

Αὐτὰ δέ, ἡ ἐκκωφαντικὴ προπαγάνδα τοῦ καθεστῶτος τὰ διατυμπανίζει ἐλευθερία, σοσιαλισμὸ καὶ πρόοδο.

Γι' αὐτὸ τὸ λόγο, ὁ δυστυχισμένος Ἀλβανικὸς λαὸς ἔχει στραμμένα τὰ μάτια του πρὸς τὸν ἐλεύθερο κόσμο, πρὸς τοὺς ὑπερασπιστὲς τῆς Δημοκρατίας, ἀπὸ τοὺς ὁποίους προσδοκᾶ καὶ ζητᾶ τὴν προστασία καὶ ἀπευθύνει ἔκκλησι:

ΚΑΙ ΓΙΑ ΜΑΣ ΑΞΙΖΟΥΝ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ. ΒΟΗΘΗΣΤΕ ΜΑΣ.